

**Fjerkræafgiftsfonden
CVR-nr. 12 02 36 93**

**Årsregnskab
1. januar – 31. december 2024**

Årsregnskabet for Fjerkræafgiftsfonden omfatter årsregnskab med indtægter og udgifter, balance og noter samt supplerende oplysninger. Årsregnskabet er baseret på tilskudsregnskaber fra modtagere af tilskud fra Fjerkræafgiftsfonden.

Indholdsfortegnelse	Side
Fondsoplysninger	3
Ledelsesberetning	4
Ledelsespåtegning	8
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	9
Anvendt regnskabspraksis	12
Resultatopgørelse	13
Balance	14
Noter til resultatopgørelse	15
Supplerende oplysninger	18
Opgørelse over de seneste 5 år	21

Fondsoplysninger

Fond

Fjerkræafgiftsfonden

Axelborg

Vesterbrogade 4A, 4. sal

1620 København V

Hjemstedskommune: København

CVR-nr.: 12 02 36 93

Telefon: 33 39 40 00

Hjemmeside: www.fjerkraefgiftsfonden.dk

E-mail: fjerkraefgiftsfonden@fjerkraefgiftsfonden.dk

Bestyrelse

Lars Lunding, formand

Claus Zakarias, næstformand

Anders Miki Bojesen

Eva Therese Grønvaldt

Jens Skovgaard-Jensen

Lars Bredahl

Martin Hjort Jensen

Pernille Charlotte S. Tillisch

Ricarda Margarete Engberg

Sanna Steinfeldt

Tania Rubin

Vivi Nielsen

Administrator

Landbrug & Fødevarer

Vesterbrogade 4A, 4. sal

1620 København V

Revision

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Weidekampsgade 6

2300 København S

www.deloitte.dk

Ledelsesberetning

Fondens formål

Fjerkræafgiftsfondens formål er at styrke fjerkræerhvervets udvikling. Fonden er reguleret i henhold til bekendtgørelse af lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om ordninger under Den Fælles Landbrugspolitik finansieret af Den Europæiske Garantifond for Landbruget m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 115 af 6. februar 2020 (landbrugsstøtteloven).

Fonden ledes af en bestyrelse med 12 medlemmer, som består af otte repræsentanter for landbruget og fødevareindustrien og fire repræsentanter for offentlige interesser. Bestyrelsesmedlemmerne er udpeget af fødevareministeren. Den nuværende bestyrelse, blev udpeget af fødevareministeren den 1. november 2024 for en 4-årig periode.

Fonden kan i henhold til landbrugsstøtteloven finansiere foranstaltninger inden for følgende hovedformål: Afsætningsfremme, forskning og forsøg, produktudvikling, rådgivning, uddannelse, sygdomsforebyggelse, sygdomsbekæmpelse, dyrevelfærd, kontrol, medfinansiering af initiativer under EU-programmer samt øvrige foranstaltninger, som fødevareministeren godkender.

Til finansiering af aktiviteterne opkræver fonden produktionsafgifter i henhold til gældende bekendtgørelse. Derudover modtager fonden tilskud fra Promilleafgiftsfonden for landbrug, hvis midler består af en bevilling på finansloven, jf. § 24.24.51. De overførte midler fra Promilleafgiftsfonden betegnes som promillemidler.

Fondens budget for 2024

Fondens budget for 2024 blev fastlagt af fondens bestyrelse i juni 2023. Bestyrelsen budgetterede med en overførsel fra 2023 på 851 t.kr., produktionsafgifter på 12,8 mio.kr og et samlet tilskud fra Promilleafgiftsfonden på i alt 3,1 mio.kr. Promilleafgiftsfondens tilskud bestod af et tilsagn på 994 t.kr. til 10 projekter under Promilleafgiftsfondens opslag om klima- og drivhusgasreduktioner og et tilsagn på 2.138 t.kr til 12 projekter under Promilleafgiftsfondens generelle opslag om bæredygtig udvikling af landbrugssektoren.

Det bemærkes, at projekter godt kan have flere formål på samme tid. Det betyder også, at et projekt godt kan have klima som delformål, selvom det ikke er markeret som et klimaprojekt.

Bestyrelsen bevilgede tilskud til gennemførelse af projekter for sammenlagt 16,2 mio.kr. På baggrund af bestyrelsens beslutninger blev der udarbejdet og godkendt et basisbudget for 2024 med en forventet overførsel til 2025 på 35 t.kr.

Fonden imødekom omkring årsskiftet 2023-2024 ansøgninger om projektforlængelser for 341 t. kr. Det drejede sig om følgende projekter:

1. SPIRAS: *Brandteknisk løsning i forbindelse med gennemføring af ægbånd i brandadskillende bygningsdel.*, 250 t.kr. (projektleder har sidenhen afstået de projektforlængede midler, da projektforlængelsen ikke gennemføres)
2. Københavns Universitet: *Aerovac E. coli*, 91 t.kr.

Årsregnskabet for 2024

Fondens regnskab for perioden 1. januar – 31. december 2024 er udarbejdet efter reglerne i bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugsområdet.

Regnskabet viser en overførsel fra 2023 på 828 t.kr. De realiserede indtægter fra produktionsafgifter udgør 11,7 mio.kr., hvilket er 1 mio. kr. lavere end budgetteret. Tilskuddet fra Promilleafgiftsfonden for landbrug udgør 2.794 t.kr. Derudover er der en renteindtægt på 218 t.kr. som følge af fondens indestående i banken.

Fjerkræafgiftsfondens samlede indtægter udgør dermed 15,5 mio. kr. i 2024 mod 16,8 mio. kr. i budgettet.

Fonden har haft udgifter til tilskud til projekter for i alt 14,3 mio. kr., hvilket er 1,9 mio. kr. lavere end budgetteret, hvilket skyldes underforbrug og fire projektførlængelser til 2025. Udgifterne til den del af fondsadministrationen, der kan finansieres af fonden, udgjorde i alt 459 t.kr. Der var revisionsudgifter på 128 t.kr. og honorar og befordringsgodtgørelse til medlemmerne af fondens bestyrelse på i alt 374 t.kr. Der er desuden udgiftsført 11 t.kr. til effektiviseringsforanstaltninger, hvilket er lavere end budgetteret.

Fondens samlede udgifter udgør dermed 14,8 mio. kr., hvilket medfører en overførsel på 764 t. kr. til 2025 svarende til 5 pct. af fondens udgifter i 2024. Af de overførte midler er 602 t.kr. disponeret til aktiviteter, der er forlænget ind i 2025.

Fondens anvendelse af midlerne i 2024

Fjerkræafgiftsfonden har i 2024 ydet tilskud til projekter inden for hovedformålene: afsætningsfremme, forskning og forsøg, rådgivning, uddannelse, sygdomsforebyggelse og dyrevelfærd. Tilskuddenes fordeling efter hovedformålene fremgår af resultatopgørelsen.

I det følgende gennemgås tilskudsmodtagernes anvendelse af deres bevilgede tilskud.

Landbrug & Fødevarer

Landbrug & Fødevarers samlede tilskudsregnskab var 5.957 t.kr. fordelt på 11 projekter. I forhold til den samlede bevilling er der tale om et mindre forbrug på 1.149 t.kr.

Danske Æg

Det samlede tilskudsregnskab for Danske Æg var 5.725 t.kr. fordelt på 7 projekter. I forhold til den samlede bevilling er der et lille mindre forbrug på 456 t.kr.

Københavns Universitet

Det samlede tilskudsregnskab for Københavns Universitet var 1.393 t.kr. fordelt på 3 projekter, hvoraf en var projektførlængelser fra 2023.

Statens Seruminstitut

Det samlede tilskudsregnskab for Statens Seruminstitut var 587 t.kr. til et projekt som blev gennemført som bevilliget.

Aarhus Universitet

Det samlede tilskudsregnskab for Aarhus Universitet var 281 t.kr. til et projekt som blev gennemført som bevilliget.

SEGES Innovation P/S

Det samlede tilskudsregnskab for SEGES Innovation var 208 t.kr. for to projekter. I forhold til den samlede bevilling er der et mindre forbrug på 194 t.kr.

Teknologisk Institut, DMRI:

Det samlede tilskudsregnskab for DTU var 95 t.kr. til et projekt som blev gennemført som bevilliget.

Innovationscenter for Økologisk Landbrug

Tilskudsregnskabet for Innovationscenter for Økologisk Landbrug var 69 t.kr. til et projekt som blev gennemført som bevilliget.

SPIRAS

Har valgt at afstå hele projektførelsen fra 2023 til 2024, og der er derfor ikke aflagt regnskab.

De støttede projekter er omtalt i de supplerende noter.

Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter balancedagen indtrådt begivenheder, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Årlig status for aktiviteter og resultater af året støttes aktiviteter

Fonden skal med henvisning til § 23, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. indenfor jordbrugsområdet give i en årlig status for aktiviteter og resultater af årets støttede projekter. I afsnittene overfor er der redegjort for antal bevilgede og gennemførte projekter samt den overordnede økonomi for de gennemførte projekter, herunder fordelingen på tilskudsmodtagere.

Fjerkræafgiftsfondens formål er at styrke fjerkræbranchens udvikling og konkurrenceevne. Fonden støtter både projekter, der giver værdi her og nu, og projekter der skaber fremtidige værdier. Fonden har en differentieret strategi med flere forskellige indsatsområder for at skabe mest mulig værdi for sektoren. Fondens strategi for 2022-2025 består af flere indsatsområder, herunder økonomisk bæredygtighed, klima og miljø, bedre dyrevelfærd og -sundhed, en mere produktiv primærproduktion samt sikring af afsætning og diversitet af fjerkræprodukter. Fonden har derudover prioriteret, at projekterne virker til gavn for den bredest mulige kreds.

I relation til indsatsområderne i strategien har fonden opstillet en række effektmål som fungerer som tværgående målepunkter vedr.:

- Danmark fastholder særstatus for salmonella i kyllingekød
- Danmark fastholder særstatus for salmonella for æg til konsum
- Det lave antibiotika forbrug fastholdes frem mod 2025 sammenlignet med forbruget i 2021
- Fortsat forebyggelse for at holde fjerkræbesætningerne fri for Newcastle Disease
- Den eksisterende eksport af kyllingekød samt æg og ægprodukter stiger og udbygges med nye markeder frem mod 2025
- Salget af æg pr. indbygger stiger frem mod 2025 sammenlignet med forbruget i 2021

Som del af effektivvurderingen i 2024 har projektlederne skulle oplyse, hvilke af fondens effektmål som de respektive projekter understøtter. Projekterne fik muligheden for at vælge op til tre forskellige indikatorer, samt at uddybe hvis de valgte 'andet'.

For de generelle projekter angiver tre ud af fem (61 pct.), at projektet har andre effekter end fondens effektindikatorer. Dernæst angiver lidt over hver tredje (35 pct.) projektleder, at deres pågældende projekt understøtter fondens effektindikator om, at Danmark fastholder særstatus for salmonella for æg til konsum. En lidt mindre andel (26 pct.) angiver, at deres projekter understøtter fondens mål om, at Danmark fastholder særstatus for salmonella i kyllingekød.

For projekter med fokus på afsætningsfremme angiver halvdelen (50 pct.) af projektlederne, at deres projekt har andre effekter end fondens effektindikatorer. Dernæst angiver halvdelen (50 pct.) af projektlederne, at projektet understøtter effektindikatoren om, at den eksisterende eksport af kyllingekød samt æg og ægprodukter stiger og udbygges med nye markeder frem mod 2025.

Der henvises til fondens effektivvurderingsrapport for en nærmere gennemgang af projekternes afrapportering samt de supplerende oplysninger, hvor der kan læses om de enkelte projekters formål og hovedaktiviteter på baggrund af deres faglige afrapportering.

Fondens egenkontrol

Fonden skal i henhold til § 25 i bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde mv. inden for jordbrugsområdet (administrationsbekendtgørelsen) sørge for, at der udføres egenkontrol, der sikrer, at tilskudsforvaltningen er i overensstemmelse med de forvaltningsmæssige regler og principper, som beskrevet i Finansministeriets vejledning om effektiv tilskudsforvaltning.

Fondens egenkontrol er beskrevet i et egenkontrolprogram. Resultatet af den udførte egenkontrol er opsummeret i en rapport for kalenderåret 2024. Den revisorattesterede rapport skal i henhold til § 25, stk. 5, indsendes til Landbrugsstyrelsen sammen med årsregnskabet. I ledelsesberetningen til årsregnskabet skal der redegøres for resultatet af den udførte egenkontrol.

Det er i fondens egenkontrolrapport 2024 konkluderet, at fondens tilskudsforvaltning i 2024 i al væsentlighed har levet op til de forvaltningsretlige regler og principper som beskrevet i Finansministeriets vejledning om effektiv tilskudsforvaltning, samt landbrugsstøtteleven, administrationsbekendtgørelsen og øvrig lovgivning.

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og administrator har dags dato behandlet og godkendt årsregnskab for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2024 for Fjerkræafgiftsfonden.

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugsområdet.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2024 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2024.

Det er vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Ledelsesberetningen indeholder endvidere efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen vedrører.

Årsregnskabet godkendes hermed.

Den 28. maj 2025

Administrator

Camilla Errebo Nygaard

Bestyrelse

Lars Lunding formand	Claus Zakarias næstformand	Anders Miki Bojesen
Eva Therese Grønvaldt	Jens Skovgaard-Jensen	Lars Bredahl
Martin Hjort Jensen	Pernille Charlotte S. Tillisch	Ricarda Margarete Engberg
Sanna Steinfeldt	Tania Rubin	Vivi Nielsen

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til bestyrelsen for Fjerkræafgiftsfonden

Revisionspåtegning på årsregnskabet

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Fjerkræafgiftsfonden for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2024, der omfatter resultatopgørelse, balance og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugsområdet.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2024 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2024 i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugsområdet.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugsområdet. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af fonden i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Fonden har som sammenligningstal til indtægter og udgifter samt noter og supplerende oplysninger medtaget godkendte budgetter. Budgetterne har, som det fremgår af årsregnskabet, ikke været underlagt revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugsområdet. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere fondens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere fonden, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i

Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugsområdet, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugsområdet, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af fondens interne kontrol
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om fondens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at fonden ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugsområdets regler.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugsområdet. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved driften af fonden og forvaltningen af de midler, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. Dette indebærer, at vi vurderer risikoen for, at der er væsentlige regelbrud i de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, eller væsentlige forvaltningsmangler i de systemer og processer, som ledelsen har etableret. På grundlag af risikovurderingen fastlægger vi de afgrænsede emner, som vi skal udføre juridisk-kritisk revision eller forvaltningsrevision af.

Ved en juridisk-kritisk revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed, om de dispositioner, der er omfattet af det udvalgte emne, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ved en forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de systemer, processer eller dispositioner, der er omfattet af det udvalgte emne, understøtter skyldige økonomiske hensyn ved driften af fonden og forvaltningen af de midler, der er omfattet af årsregnskabet.

Vores revision af hvert udvalgt emne tager sigte på at opnå tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis som grundlag for en konklusion med høj grad af sikkerhed om det pågældende emne. Ved en revision kan der ikke opnås fuldstændig sikkerhed for at opdage alle regelbrud eller forvaltningsmangler. Da vi alene har udført juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af de udvalgte emner, kan vi ikke udtale os med sikkerhed om, at der ikke kan være væsentlige regelbrud eller væsentlige forvaltningsmangler på områder, der falder uden for de udvalgte emner.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

København, 28. maj 2025

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR nr.: 33 96 35 56

Mogens Michael Henriksen
Statsautoriseret revisor
MNE-nummer.; mne23309

Irene Bendid Nørskov Jensen
Statsautoriseret revisor
MNE-nummer.; mne51525

Anvendt regnskabspraksis

Årsregnskabet for perioden 1. januar – 31. december 2024 er udarbejdet i overensstemmelse med god regnskabsskik i overensstemmelse med bestemmelserne bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde mv. inden for jordbrugsområdet.

Regnskabet er opstillet i Landbrugsstyrelsens skabelon herfor.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Resultatopgørelsen

Indtægter

Indtægter fra produktionsafgifter indregnes i resultatopgørelsen på retserhvervelsestidspunktet i overensstemmelse med modtagne slagte- og eksportindberetninger.

Overført overskud fra tidligere år indregnes som indtægter i indeværende år, da det overførte overskud skal dække indeværende års aktiviteter.

Modtagne tilskud fra Promilleafgiftsfonden o.lign. indregnes i takt med at omkostningerne til de tilhørende tilskudsberettigede aktiviteter afholdes.

Udgifter

Bevilgede tilskud er udgiftsført i henhold til tilskudsberettigede omkostninger i indkomne tilskudsregnskaber for regnskabsåret. Tilskudsregnskaberne er udarbejdet i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse nr. 2198 af 26. november 2021 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde mv. inden for jordbrugsområdet.

Fondsadministrationsomkostninger omfatter omkostninger ved administrationen af fonden, og indregnes i det regnskabsår de vedrører.

Balancen

Likvider

Likvide beholdninger omfatter almindelige bankindeståender.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Skyldige tilskud

Skyldige tilskud vedrører den andel af tilskudsmodtagers anvendte tilskud, som endnu ikke er udbetalt.

Periodeafgrænsningsposter (passiv)

Periodeafgrænsningsposter under passiver vedrører tilskud o. lign. modtaget i indeværende år, som vedrører efterfølgende budgetår.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser, herunder diverse kreditorer o.lign., måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Fjerkræafgiftsfonden - Regnskab 2024

Beløb i 1000 kr.	Budget 2024	Regnskab 2024	Relativ fordeling af B i %	Ændring A => B 100*(B-A)/A
Note	A	B	C	D
INDTÆGTER:				
1 Overført fra forrige år	851	828		-2,67
2 Produktionsafgifter	12.781	11.697		-8,48
3 Promillemidler	3.132	2.794		-10,79
4 Særbevilling og anden indtægt	-	-		-
5 Renter	-	218		-
I. Indtægter i alt	16.764	15.538		-7,31
UDGIFTER:				
Samlede tilskud fordelt på formål				
Afsætningsfremme i alt	2.823	2.689	18,78	-4,75
Forskning og forsøg i alt	2.886	2.633	18,39	-8,77
Produktudvikling i alt	-	-	-	-
Rådgivning i alt	2.137	1.891	13,21	-11,51
Uddannelse i alt	263	-	-	-100,00
Sygdomsforebyggelse i alt	7.156	6.465	45,16	-9,66
Sygdomsbekæmpelse i alt	-	-	-	-
Dyrevelfærd i alt	908	637	4,45	-29,85
Kontrol i alt	-	-	-	-
6 Særlige foranstaltninger i alt	-	-	-	-
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer i alt	-	-	-	-
II. Udgifter til formål i alt	16.173	14.315	100,00	-11,49
7 Fondsadministration				
8 Fondsadministration - Særpuljer	-	-		-
Revision	120	128		6,67
Advokatbistand	35	-		-100,00
Effektvurdering	25	11		-58,00
Ekstern projektvurdering	-	-		-
9 Bestyrelseshonorar/befordringsgodtgørelse	376	373		-0,93
10 Tab på debitorer	-	52		-
III. Administration i alt	556	459		-17,36
IV. Udgifter i alt	16.729	14.774		-11,68
Overførsel til næste år	35	764		
Overførsel til næste år i pct. af årets udgift	0,21%	5,17%		
Heraf udisponerede midler		162		
Overførsel af udisponerede midler i pct af årets udgift		1,09%		
12 Supplerende oplysninger:				
Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere				
Landbrug & Fødevarer i alt	7.106	5.957	41,61	-16,17
Danske ÆG i alt	6.181	5.725	39,99	-7,38
Københavns Universitet i alt	1.452	1.393	9,73	-4,06
Statens Seruminstitut i alt	587	587	4,10	0,00
Aarhus Universitet i alt	281	281	1,96	0,00
SEGES Innovation i alt	402	208	1,45	-48,26
DMRI i alt	95	95	0,66	0,00
Innovationscenter for Økologisk Landbrug P/S	69	69	0,48	0,00
V. I alt	16.173	14.315	100,00	-11,49

Fjerkræafgiftsfonden - Regnskab 2024

V. Balance pr. 31/12 - 2024 Beløb i 1.000 kr	Regnskab 2024
Aktiver	
Likvide midler:	
Indestående i bank	4.883
Debitorer:	
Tilgodehavende Promilleafgiftsfonden for landbrug - ordinær pulje	1.852
Tilgodehavende Promilleafgiftsfonden for landbrug - klima pulje	942
Tilgodehavende produktionsafgift	1.679
Periodeafgrænsning	341
Aktiver i alt	9.698
Passiver	
Skyldige tilskud:	<u>8.746</u>
Landbrug & Fødevarer	5.957
Danske Æg	1.062
Københavns Universitet	754
Statens Serum Institut	587
Aarhus Universitet	281
SEGES Innovation P/S	4
Teknologisk Institut, DMRI	32
Innovationscenter for Økologisk Landbrug	69
Periodeafgrænsningsposter:	
Revision	113
Øvrige kreditorer	65
Rambøll	11
Disponible midler:	
Overført fra forrige år	829
Årets resultat	-65
Overførsel til næste år	764
Passiver i alt	9.698

Fjerkræafgiftsfonden - Noter til regnskab 2024

Note 1. Overført fra forrige år

Det er på baggrund af årsregnskab 2023 en overførsel fra 2023 til 2024 på 828 t.kr

Note 2. Produktionsafgifter

Fjerkræafgiftsfondens indtægt fra produktionsafgifter er baseret på bekendtgørelse om produktionsafgift på æg og fjerkræ.

Se specifikationen af note 2 på efterfølgende side.

Note 3. Promillemidler

For 2024 har Promilleafgiftsfonden for landbrug bevilget et tilskud på 2.794 t.kr.

Promillemidler	Budget 2024	2024
	1.000 kr.	1.000 kr.
Afsætningsfremme i alt	54	45
Forskning og forsøg i alt	720	720
Produktudvikling i alt	0	0
Rådgivning i alt	546	483
Uddannelse i alt	57	0
Sygdomsforebyggelse i alt	1.557	1.407
Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0
Dyrevelfærd i alt	198	139
Kontrol i alt	0	0
Særlige foranstaltninger i alt	0	0
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer i alt	0	0
Tilskud fra Promilleafgiftsfonden (total)	3.132	2.794

Note 4. Særbevilling og anden indtægt

Ingen bemærkninger.

Note 5. Renter

Ingen bemærkninger.

Note 6. Særlige foranstaltninger

Ingen bemærkninger.

Note 7. Fondsadministration

Opgaverne vedrørende fondens sekretariat og generelle administration varetages af Landbrug & Fødevarer. Omkostningerne forventes at udgøre i omegnen af 400 t.kr., der er finansieret af Landbrug & Fødevarer. Udgifter til generel fondsadministration er ikke finansieret af fondsmidler.

Note 8. Fondadministration - særpuljer

Ingen bemærkninger.

Note 9. Bestyrelseshonorar/befordringsgodtgørelse

Fjerkræafgiftsfonden betaler honorar til bestyrelsens medlemmer baseret på forventet tidsforbrug. Honorarerne udgør 370 t.kr. Dertil dækkes der udgifter til transport i forbindelse med bestyrelsesmøder iht. Finansministeriets cirkulære herom med omkostning på 3 t.kr.

Note 10. Tab på debitorer

Alle tilgodehavender der er mere end 2 år og 9 mdr. gamle pr. 31-12-2024, er fuldt ud afskrevet, idet disse er forældet inden data fra fonden, forventes overført til Gældsstyrelsen. Det samlede tab udgør -52 t.kr.

11. Heraf udisponerede midler

Fonden har bevilget overførsel af aktiviteter til 2025 for 602 t.kr. til fire projekter.

12. Supplerende oplysninger

Ingen bemærkninger.

Note 13. Effektivurdering

Der er udgifter til effektivurdering på 11 t.kr. til evaluering af alle gennemførte projekter og udarbejdelse af effektivurderingsrapporten med bistand fra Rambøll

Note 14. Sygdomme

Newcastle disease og zoonotisk salmonella, jf. hhv. bilag 1 og bilag 2 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 652/2014, EUT 2014, L 189, s. 1.

Note 2. Produktionsafgifter

	Budget 2024			Regnskab 2024		
Fjerkræafgiftsfonden						
	Produktion	Afgifter	Provenu	Produktion	Afgifter	Provenu
	1.000 tons			1.000 tons		
1. Slagterier						
Slagtekyllinger levende vægt	200,0	2,35	4.700,0	209,0	2,35	4.911,5
Andet fjerkræ, slagtet vægt	0,5	0,5	2,5	0,0	0,5	0,0
2. Rugerier	Mio. stk			Mio. stk		
Slagtekyllinger	165,0	0,1	165,0	867,8	0,1	86,8
Hønekyllinger	4,0	10,0	400,0	32,5	10,0	325,0
Kalkunkyllinger	0,0	6,0	0,0	0,0	6,0	0,0
Gæslinger	0,0	6,0	0,0	0,0	6,0	0,0
Ællinger	0,0	8,0	0,0	0,0	8,0	0,0
Agerhøns, fasan-er, rugeæg	1,3	20,0	260,0	0,0	20,0	0,0
3. Pakkerier	Mio. stk			Mio. stk		
Konsumæg	1.450,0	3,2	4.640,0	1.213,6	3,2	3.883,5
4. Eksport						
Høns	3,0	0,60	18,0	3,3	0,60	19,9
Kyllinger indtil 14 dage	60,0	2,9	1.740,0	56,2	2,9	1.630,9
Kyllinger over 14 dage	16,0	5,05	808,0	15,9	5,05	804,0
Kalkuner indtil 14 uger	0,1	1,5	1,5	0,0	1,5	0,0
Kalkuner over 14 uger	0,5	5,0	25,0	0,4	5,0	22,4
Ænder	0,1	1,10	1,1	0,0	1,10	0,0
Gæs	0,0	2,75	0,3	0,0	2,75	0,0
Agerhøns, fasaner, rugeæg	0,1	20,0	20,0	0,7	2,0	13,3
5. Strudse	Mio. stk			Mio. stk		
Slagtet, afrikansk	0,0	30,00	0,0	0,0	30,00	0,0
Slagtet, emu	0,0	15,00	0,0	0,0	15,00	0,0
Slagtet, nanduer	0,0	6,00	0,0	0,0	6,00	0,0
Total, Fjerkræafgiftsfonden			12.781			11.698
Provenu, konsumæg			5.058			4.229
Provenu, slagtefjerkræ			7.443			7.456
Provenu, strudse			0			0
Provenu, vildtfugle			280			13
Tab på uerholdelige fordringer			0			0
Nettoafgiftsprovenue			12.781			11.697

Penneo dokumentnøgle: IMP85-5IVQB-HCTPD-785C2-R1USV-LOYSM

Fjerkræafgiftsfonden - Regnskab 2024 - ordinær

Beløb i 1000 kr.	Budget 2024	Regnskab 2024	Specifikation af anvendt statsstøtteregele
------------------	-------------	---------------	--

VI. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere

Danske Æg i alt	4.533	4.077	
Sygdomsforebyggelse			
1 Sygdomsforebyggelse og beredskab i ægproduktionen	1.759	1.759	§6 og §23
2 Tilskud til vaccination mod Newcastle Disease	1.243	1.027	§6 og §23
3 Zoonosedatabasen for fjerkræbranchen	698	602	§6
Sygdomsforebyggelse i alt	3.700	3.388	
Dyrevelfærd			
4 Dyrevelfærd, rådgivning om produktionsforhold og økologiregler i ægproduktionen	583	481	§6
Dyrevelfærd i alt	583	481	
Afsætningsfremme			
5 Markedsadgang og inspektioner vedr. æg og ægprodukter	250	208	§16
Afsætningsfremme i alt	250	208	
Landbrug & Fødevarer i alt	4.824	3.961	
Sygdomsforebyggelse			
6 Sygdomsforebyggelse og veterinært beredskab for slagtefjerkræ	2.256	1.925	§6 og §23
7 Fødevarer og Veterinære Forhold	1.200	1.152	§6
Sygdomsforebyggelse i alt	3.456	3.077	
Afsætningsfremme			
8 Dyrevelfærds kampagne - kylling i fokus	400	397	§16
Afsætningsfremme i alt	400	397	
Rådgivning			
9 FjerkræInsight 2024: Viden og Inspiration til Producenter og Interessenter	380	331	§6
Rådgivning i alt	380	331	
Dyrevelfærd			
10 Dyrevelfærd hos slagtefjerkræ	325	156	§6
Dyrevelfærd i alt	325	156	
Uddannelse			
- Fjerkræfagligt temadage og -døgn	263	-	§6
Uddannelse i alt	263	-	
Statens Serum Institut	587	587	
Forskning og forsøg			
11 Ny sekvens-baseret typningsmetode til detektion og smitteudredning af Campylobacter i fjerkræproduktionen	587	587	§14
Forskning og forsøg i alt	587	587	
Aarhus Universitet i alt	281	281	
Forskning og forsøg			
12 RobustRugning – Udrugningstemperatur, velfærd og robusthed i slagtekyllinger	281	281	§14
Forskning og forsøg i alt	281	281	

Københavns Universitet i alt	-	91	
Forskning og forsøg			
PF Aerovac E. coli	-	91	§14
Forskning og forsøg i alt	-	91	
I alt	10.225	8.997	

Fjerkræafgiftsfonden - Regnskab 2024 - Klima

Beløb i 1000 kr.	Budget 2024	Regnskab 2024	Specifikation af anvendt statsstøtterege
VI. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere			
Landbrug & Fødevarer i alt	2.282	1.996	
Afsætningsfremme			
13 FjerkræDialog: åbenhed om fjerkræproduktionen	523	485	§16
14 Markedadgang og afsætningsfremme	450	431	§16
15 Halalstandarder og certificering	250	218	§16
Afsætningsfremme i alt	1.223	1.134	
Rådgivning			
16 Miljø- og klimaregulering af slagtefjerkræproduktionen	440	382	§6
17 E-kontrol i slagtekyllingeproduktionen	429	290	§6
18 E-kontrol for fasanproduktionen	190	190	§6
Rådgivning i alt	1.059	862	
Danske Æg i alt	1.648	1.648	
Afsætningsfremme			
19 Æg: Godt for klimaet	950	950	§16
Afsætningsfremme i alt	950	950	
Rådgivning			
20 E-kontrol for ægproduktion	698	698	§6
Rådgivning i alt	698	698	
Københavns Universitet i alt	1.452	1.302	
Forskning og forsøg			
21 GalliClear - kontrol af spoleorm i høns	770	675	§14
22 Bedre udnyttelse af chickpulp	682	627	§14
Forskning og forsøg i alt	1.452	1.302	
SEGES Innovation i alt	402	208	
Forskning og forsøg			
23 Klimavirkemidler til kyllinger og klargøring af data til Landbrugets klimaværktøj	342	148	§14
24 Protein from locally grown legumes and algae for organic chickens - ProLocAL, del 2	60	60	§14
Forskning og forsøg i alt	402	208	
Teknologisk Institut, DMRI i alt	95	95	
Forskning og forsøg			
25 Protein from locally grown legumes and algae for organic chickens - ProLocAL	95	95	§14
Forskning og forsøg i alt	95	95	
Innovationscenter for Økologisk Landbrug P/S i alt	69	69	
Forskning og forsøg			
26 Protein from locally grown legumes and algae for organic chickens - ProLocAL, del 3	69	69	§14
Forskning og forsøg i alt	69	69	
I alt	5.948	5.318	

Fjerkræafgiftsfonden - Regnskab 2024 - Opgørelse over de seneste 5 regnskabsår

Beløb i 1000 kr.	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Regnskab 2023	Regnskab 2024
INDTÆGTER:					
Overført fra forrige år	849	2.462	3.162	2.541	828
Produktionsafgifter	10.988	11.431	11.324	11.239	11.697
Promillemidler	4.672	5.085	5.048	2.619	2.794
Særbevilling og anden indtægt	0	0	0	0	0
Renter	-21	-34	-22	191	218
Tilskud til fondsadministration	0	0	0	0	0
Tilbagebetaling af tilskud vedr. tidligere år	64	0	-37	0	
I. Indtægter i alt	16.552	18.944	19.475	17.705	15.538
UDGIFTER:					
Samlede tilskud fordelt på formål					
Afsætningsfremme i alt	1.762	2.277	3.011	2.649	2.689
Forskning og forsøg i alt	3.104	4.108	3.877	3.485	2.633
Produktudvikling i alt	0	0	0	0	0
Rådgivning i alt	1.935	1.607	1.520	1.668	1.891
Uddannelse i alt	60	200	424	136	0
Sygdomsforebyggelse i alt	6.103	6.716	6.697	6.647	6.465
Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	0	0	0
Dyrevelfærd i alt	766	350	742	713	637
Kontrol i alt	0	0	0	0	0
Særlige foranstaltninger i alt	0	0	0	0	0
Medfinansiering af initiativer under EU-programr	0	0	0	0	0
II. Udgifter til formål i alt	13.730	15.258	16.271	15.298	14.315
Fondsadministration					
Fondsadministration - særpuljer	0	0	0	0	0
Effektvurdering	4	28	48	12	11
Revision	94	113	104	109	128
Advokat	22	19	13	0	0
Tab på debitorer	-108	23	0	-32	-52
Bestyrelseshonorar	348	342	372	374	373
Ekstern projektvurdering	0	0	0	0	0
III. Administration i alt	360	524	537	463	459
IV. Udgifter i alt	14.090	15.782	16.808	15.761	14.774
Overførsel til næste år	2.462	3.162	2.541	828	764
Overførsel til næste år i pct. af årets udgift	17	20	15	0	0
Supplerende oplysninger:					
Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtager					
Landbrug & Fødevarer	4.599	4.868	5.999	5.904	5.957
Danske Æg	5.114	5.185	5.778	5.784	5.725
Københavns Universitet	718	1.028	1.396	1.812	1.393
Aarhus Universitet	674	1.242	980	545	208
Danmarks Tekniske Universitet	0	0	0	539	0
SEGES Innovation P/S	250	275	332	472	281
DMRI	800	1.110	1.475	182	95
Innovationscenter for Økologisk Landbrug	0	257	311	60	69
Statens Serum Institut	912	1.100	0	0	587
Økologisk Landsforening	401	193	0	0	0
Kolding Herreds Landbrugsforening	262	0	0	0	0
V. I alt	13.730	15.258	16.271	15.298	14.315

PENNEO

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er underskrevet via Penneo™ sikker digital underskrift. Underskrivernes identiteter er blevet registreret, og informationerne er listet herunder.

“Med min underskrift bekræfter jeg indholdet og alle datoer i dette dokument.”

Sanna Steinfeldt

Underskriver

Serienummer: cbc25da6-a63c-4df3-bdf6-f88676299963

IP: 89.160.xxx.xxx

2025-05-28 11:24:58 UTC

Camilla Errebo

LANDBRUG & FØDEVARER F.M.B.A. CVR: 25529529

Administrator

Serienummer: 2f3bd68a-8bd3-4a31-b285-c0c8864a34bf

IP: 130.227.xxx.xxx

2025-05-28 11:27:17 UTC

Lars Vinther Bredahl

Underskriver

Serienummer: 95b21043-5ee3-450b-8507-e42b6c97f571

IP: 62.66.xxx.xxx

2025-05-28 11:36:32 UTC

Ricarda Margarete Engberg

Underskriver

Serienummer: 56e311a6-13b8-4f79-a381-6f879ddb2679

IP: 130.225.xxx.xxx

2025-05-28 11:36:32 UTC

Mogens Michael Henriksen

DELOITTE STATS AUTORISERET REVISIONSPARTNERSELSKAB

CVR: 33963556

Revisor

På vegne af: Deloitte

Serienummer: 0529e9da-5d55-4fd2-a4de-d2c4de49bcab

IP: 163.116.xxx.xxx

2025-05-28 13:06:23 UTC

Pernille Charlotte Sørensen Tillisch

Underskriver

Serienummer: a9eb2602-6ded-4a77-a490-c99abbc690ee

IP: 188.177.xxx.xxx

2025-05-28 15:41:29 UTC

Dette dokument er underskrevet digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De underskrevne data er valideret vha. den matematiske hashværdi af det originale dokument. Alle kryptografiske beviser er indlejret i denne PDF for validering i fremtiden.

Dette dokument er forseglet med et kvalificeret elektronisk segl. For mere information om Penneos kvalificerede tillidstjenester, se <https://eutl.penneo.com>.

Sådan kan du verificere, at dokumentet er originalt

Når du åbner dokumentet i Adobe Reader, kan du se, at det er certificeret af **Penneo A/S**. Dette beviser, at indholdet af dokumentet er uændret siden underskriftstidspunktet. Bevis for de individuelle underskrivers digitale underskrifter er vedhæftet dokumentet.

Du kan verificere de kryptografiske beviser vha. Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringstjenester for digitale underskrifter.

PENNEO

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er underskrevet via Penneo™ sikker digital underskrift. Underskrivernes identiteter er blevet registreret, og informationerne er listet herunder.

“Med min underskrift bekræfter jeg indholdet og alle datoer i dette dokument.”

Irene Bendid Nørskov Jensen

DELOITTE STATS AUTORISERET REVISIONSPARTNERSELSKAB
CVR: 33963556

Revisor

På vegne af: Deloitte

Serienummer: 29e62a59-df64-44ac-bcb7-94c087587933

IP: 163.116.xxx.xxx

2025-05-28 15:50:19 UTC

Martin Hjort Jensen

Underskriver

Serienummer: 7ec0d54e-6a62-4d53-9d0a-e8426ec570c3

IP: 78.143.xxx.xxx

2025-05-28 19:31:01 UTC

Jens Skovgaard-Jensen

Underskriver

Serienummer: 4013a6d5-104e-4033-bbaf-47c2006ddbe4

IP: 80.209.xxx.xxx

2025-05-29 06:07:39 UTC

Claus Zakarias

Næstformand

Serienummer: b7fbded1-c3a9-4135-b43f-326665f949b0

IP: 87.48.xxx.xxx

2025-05-29 07:14:46 UTC

Lars Frost Lunding

Formand

Serienummer: 62cb80be-3872-4987-8bb5-25921578263d

IP: 95.174.xxx.xxx

2025-05-30 11:30:55 UTC

Anders Miki Bojesen

Underskriver

Serienummer: a70bcb5c-f058-44dc-a84e-22003ed31f97

IP: 172.225.xxx.xxx

2025-05-30 11:39:35 UTC

Dette dokument er underskrevet digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De underskrevne data er valideret vha. den matematiske hashværdi af det originale dokument. Alle kryptografiske beviser er indlejret i denne PDF for validering i fremtiden.

Dette dokument er forseglet med et kvalificeret elektronisk segl. For mere information om Penneos kvalificerede tillidstjenester, se <https://eutl.penneo.com>.

Sådan kan du verificere, at dokumentet er originalt

Når du åbner dokumentet i Adobe Reader, kan du se, at det er certificeret af **Penneo A/S**. Dette beviser, at indholdet af dokumentet er uændret siden underskriftstidspunktet. Bevis for de individuelle underskrivernes digitale underskrifter er vedhæftet dokumentet.

Du kan verificere de kryptografiske beviser vha. Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringstjenester for digitale underskrifter.

PENNEO

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er underskrevet via Penneo™ sikker digital underskrift. Underskrivernes identiteter er blevet registreret, og informationerne er listet herunder.

“Med min underskrift bekræfter jeg indholdet og alle datoer i dette dokument.”

Tania Rubin

Underskriver

Serienummer: b51293e2-8b04-4241-9bac-d8994e6838d2

IP: 87.62.xxx.xxx

2025-06-01 11:18:50 UTC

Vivi Nielsen

Underskriver

Serienummer: 1de37739-79c8-4cd0-ba82-191ed8e68841

IP: 195.184.xxx.xxx

2025-06-02 06:07:44 UTC

Eva Therese Grønvaldt

Underskriver

Serienummer: 52b810c2-7629-4f1c-9217-54a20652e831

IP: 82.192.xxx.xxx

2025-06-02 06:27:46 UTC

Dette dokument er underskrevet digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De underskrevne data er valideret vha. den matematiske hashværdi af det originale dokument. Alle kryptografiske beviser er indlejret i denne PDF for validering i fremtiden.

Dette dokument er forseglet med et kvalificeret elektronisk segl. For mere information om Penneos kvalificerede tillidstjenester, se <https://eutl.penneo.com>.

Sådan kan du verificere, at dokumentet er originalt

Når du åbner dokumentet i Adobe Reader, kan du se, at det er certificeret af **Penneo A/S**. Dette beviser, at indholdet af dokumentet er uændret siden underskriftstidspunktet. Bevis for de individuelle underskrivers digitale underskrifter er vedhæftet dokumentet.

Du kan verificere de kryptografiske beviser vha. Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringstjenester for digitale underskrifter.

Noter til supplerende oplysninger

Note 1. Sygdomsforebyggelse og beredskab i ægproduktionen

Tilskudsmodtager: Danske Æg

Hovedformål: Sygdomsforebyggelse

Projektets formål: Formålet med projektet er at bidrage til en sund og "sygdomsfri" produktion og en høj fødevarer sikkerhed, hvilket er en forudsætning for afsætning af opdræt, æg og produkter. Projektet bør gennemføres, da det sikrer, at zoonoser, overvågning af antibiotikaforbrug og resistens, smitsomme fjerkræsygdomme håndteres, ligesom det sikrer, at ny viden formidles til alle interessenter.

Projektets aktiviteter: Aktiviteter 2024:

- Styling af branchens veterinære beredskab for anmeldepligtige og ikke-anmeldepligtige fjerkræsygdomme
- Overvågning og kontrol af Aviær Influenza, Newcastle disease og andre sygdomme
- Vejledt primærproducenter om beredskab af Aviær Influenza
- Håndteret og koordineret branchens beredskabsplan vedr. aktuelle mistanker og udbruddene af Aviær Influenza i 2024
- Afrapportering vedr. mistanke om sygdom og udbrud af smitsomme fjerkræsygdomme
- Deltagelse i Fødevarestyrelsens ekspertgruppe for anmeldepligtige fjerkræsygdomme
- Adgang til opdateret GIS-system
- Arbejdet med EU's nye dyresundhedslov
- Deltaget i fora og udvalg med det formål at indsamle viden til producenterne om sundhed, sygdomme og bekæmpelse
- Håndteret og videreformidlet offentlige tilsyn for fjerkræsygdomme
- Arbejdet med skalaværdier i samarbejde med IFRO og udregning af skalaværdier ved udbrud af smitsomme sygdomme
- Overvågning og kontrol af Salmonella i ægproduktionen
- Vidensindsamling ved deltagelse i og håndtering af Fødevarestyrelsens nedsatte Tekniske arbejdsgruppe. Deltagelse i Styregruppen for bekæmpelse af Salmonella i æg-sektoren
- Vidensindsamling via deltagelse i Salmonella Task Force gruppen
- Faglig bistand til udarbejdelse af salmonella-smitteeftersporingsrapporter for alle smittede besætninger
- Håndtering og videreformidling af mistanke om smitte med Salmonella i alle besætningstyper
- Varetage opgaver vedr. "God produktionspraksis ved fremstilling og transport af fjerkræfoder"
- Arbejdet med opgaver ift. koordineringsgruppe vedr. brystbensfrakturer
- Projektet har fulgt antibiotikaforbruget og resistensudviklingen for ægproduktionen og udarbejdet opgørelser
- Udarbejdet statistiske opgørelser på grundlag af data fra Salmonella-, Newcastle Disease- og Aviær Influenza-databasen
- Projektets resultater og viden deles løbende, og der er ydet faglig rådgivning ved henvendelse fra producenter.
- Indkøbt og udsendt prøvematerialer til opdrættere af levekyllinger og konsumægs-producenter til brug ved udtagning af prøver til undersøgelse for Salmonella
- Undersøgelse for orm, sendt indkaldelser og prøvemateriale til opdrættere af levekyllinger og konsumægs-producenter til brug ved udtagning af prøver til ormeundersøgelse
- Arbejdet med at finde en ny leverandør til at udføre ormeundersøgelser
- Udarbejdet statistisk opgørelse over fund i ormeundersøgelserne samt betaling af undersøgelserne.
- Udarbejdelse af retningslinjer for forsvarlig anvendelse af fiskemel til æglæggere under hensyntagen til PFAS-indhold
- Deltagelse i møder og kongresser mhp. deling og indsamling af viden
- Bidrag med foredrag ved besøg af danske og udenlandske delegationer og studerende/kursister samt ved kongresser og møder.

Det er ikke muligt at krydse af nedenfor i 2 felter. Dette projekt vedrører jf. ansøgningen både dyresundhed og fødevarer sikkerhed.

Note 2. Tilskud til vaccination mod Newcastle Disease

Tilskudsmodtager: Danske Æg

Hovedformål: Sygdomsforebyggelse

Projektets formål: Projektets formål er at medvirke til at forebygge sygdommen Newcastle disease i den danske fjerkræproduktion

gennem en vaccinationsstrategi, og sikre incitament til at vaccinere konsumægsbesætninger.

Formålet er således at yde tilskud til ejere af konsumægsbesætninger, der i deres produktion anvender høner, der er vaccinerede efter Fødevarestyrelsens bestemmelser, og dermed medvirke til at holde Newcastle disease ude af den danske fjerkræproduktion.

Projektets aktiviteter: Der er udbetalt tilskud til ejere af konsumægsbesætninger, der i deres produktion anvender høner, der er vaccinerede efter Fødevarestyrelsens bestemmelser i bekendtgørelse nr. 1391 af 12. december 2019. Der er sendt ansøgningsskema til tilskud til alle producenter.

Note 3. Zoonosedatabasen for fjerkræbranchen

Tilskudsmodtager: Danske Æg

Hovedformål: Sygdomsforebyggelse

Projektets formål: Projektets formål er at validere, indlæse og opbevare data om sygdomsstatus i fjerkræproduktionen til brug

for opsporing af smitekilder til sygdom, analyser og til det statistiske beredskab for fjerkræsygdomme og zoonoser samt til sygdomsforebyggelse og -bekæmpelse af disse. Yderligere er formålet at udtrække data og stille dem til rådighed for Fødevarestyrelsen.

Projektets aktiviteter: • Hosting af databasen og serverdrift. Der foreligger en leveranceaftale med SEGES Innovation P/S vedr. dette samt licens, administration og cloud ressourcer vedr. produktions- og testmiljø.

- Der er en aftale med SAS Institute om køb af SAS-licens til databasen
- Der er indlæst prøvesvar fra akkrediterede laboratorier • Indlæst og valideret prøvesvar fra akkrediterede laboratorier ugentligt
- Indlæst Salmonella sero- og WGS/fagtyper i databasen dagligt
- Faglig assistance af ekstern SAS-konsulent til diverse opgaver.
- Koordinering med og ekstern assistance fra SAS Institute.
- Der er gennemført rettelser, ændringer, programmerings-omlægninger i databasen som følge af ændringer i lovgivning, producentforhold m.v.
- Der er lavet opfølgning og tilpasning af indtastede standarddata for alle primærproducenter • Offentliggjort resultater via www.danskfjerkræ.dk, i bladet Dansk Fjerkræ
- Formidling af resultater ved kongresser, møder, og i relevante tidsskrifter (kvartalsvis).

Med henvisning til nedenstående indsatsområde er der i ansøgningen anført både 'Dyrevelfærd og dyresundhed' og 'Sundhed og fødevarer sikkerhed'. Det er ikke muligt at markere begge i effektvurderingen.

Note 4. Dyrevelfærd, rådgivning om produktionsforhold og økologiregler i ægproduktionen

Tilskudsmodtager: Danske Æg

Hovedformål: Dyrevelfærd

Projektets formål: Projektets formål er at varetage og sikre, at ægbranchen og dens producenter holdes opdateret og informeret om dyrevelfærdsmæssige forhold, generelle produktionsforhold og økologiregler.

Projektets aktiviteter:

Dyrevelfærd:

- Indsamlet faglig viden om udvikling vedr. dyrevelfærd
- Overvågning, opfølgning og indberetning af resultater for transport af udsætterhøner, der sendes til slagtning.

- Formidlet information til primærproducenter og branchen om myndighedernes praksis samt faglig-teknisk rådgivning.
- Der har været dialog med FVST's følgegruppe vedr. brystbensfraktur
- Arbejdet med EU's forslag til dyrevelfærdslov for transportere
- Sikret og opdateret viden om fjerkræes velfærd
- Indsamlet viden om kontrolarbejdet hos myndigheder

Ægproduktion:

- Rådgivet primærproducenter indenfor ægproduktion og salg af æg
- Formidling af ny og gældende lovgivning vedr. generelle produktionsforhold til primærproducenter
- Formidlet viden om produktionsforhold
- Udarbejdet branchestatistikker vedr. produktionsforhold
- Udarbejdet statistikker mv. til fjerkræbranchens Årsstatistik
- Indsamlet viden via møder og netværk
- Indsamlet viden via deltagelse i det nordiske fjerkræsamarbejde
- Ydet faglig-teknisk rådgivning på ægområdet ift. lovgivning om generelle produktionsforhold ved henvendelser fra primærproducenter og forsknings- og uddannelsesinstitutioner

Økologiregler:

- Løbende dialog med Landbrugsstyrelsen om tolkning af økologiregler, økologikontrol, samt analyse af den årlige kontrolstatistik, med særligt fokus på velfærdssovertrædelser. Særligt fokus på velfærdsforhold ift. lysforhold og parasitbehandlinger.
- Aktindsigt i velfærdskontrollerne for de økologiske ægproducenter og dialog om producenter med gentagne udfordringer med fjerpilning.
- Samarbejde med European Rural Poultry Association (ERPA) og ITAWI omkring velfærdsudfordringer forbundet med skærpede tilbageholdelseskrav ved brug af parasitmidler til æglæggende høner.
- Løbende indsigt i velfærdskravene for økologisk produktion, der skal efterleve KAT-kravene.

Note 5. Markedsadgang og inspektioner vedr. æg og ægprodukter

Tilskudsmodtager: Danske Æg

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål: Projektets formål er at fremme afsætning af æg og ægprodukter på markeder udenfor EU.

Projektets aktiviteter:

Hovedaktiviteterne i 2024-projektet har været følgende:

I projektåret 2024 har der igen været flere udbrud af aviær influenza (AI) henover året. Dog oplever vi, at både virksomheder, markeder og tredjelandes myndigheder har fundet en rutine i at håndtere udbruddene med hensyn til både lukning og genåbning af markederne. Dette skyldes at der har været arbejdet intenst på regionaliseringsaftaler og/eller ordlyd i eksportcertifikaterne så der er mere klare rammer for konsekvenserne og håndteringen i forbindelse med et udbrud.

Branchen har været repræsenteret ved IABS/WOAH konferencen "High Pathogenicity Avian Influenza Vaccination Strategies to prevent and control HPAI : Removing unnecessary barriers for usage" om muligheder og barrierer for vaccination mod HPAI i fjerkræflokke. Her blev det klart at Frankrig, som har indført vaccination i dele af fjerkræproduktionen (fois gras) har haft den konsekvens at man har mistet markedsadgange. Vaccination i DK mod HPAI overvejes fortsat.

Branchen har ligeledes været repræsenteret ved konferencer, markedsfremstød, mm. Der er gennemført markedsfremstød i Sydkorea ifm Seoul Food udstilling og Golf Food udstilling i Dubai.

Der arbejdes fortsat på markedsadgang for varmebehandlede ægprodukter til Japan, hvor der udestår besvarelse af spørgeskema og udkast til certifikat. Arbejdet er i en proces, hvor der afventes indgåelse af EU regionaliseringsaftale ved udbrud af fugleinfluenza. Ligeledes har der været arbejdet med markedsadgang for kogte ægprodukter til Korea, hvor der

er fremsendt besvarelse af nyt spørgeskema om markedsadgang. Det afventes, at ansøgningen behandles af de koreanske myndigheder.

Der har været enkelte tvivlsspørgsmål i forbindelse med udfyldelse af eksportcertifikat til Storbritannien, som er blevet afklaret via dialog med FVST, ambassade eller DEFRA. Der har desuden været arbejdet på at sikre en permanent markedsadgang for æg og ægprodukter til Saudi Arabien.

Der er i løbet af året udrullet en række certifikater i DIX (FVST's digitale eksportcertifikater). Den første blev afviklet i forsommeren med henblik på at afklare hvilke certifikater der anvendes. Kun certifikater der er indmeldt som anvendt er overgået til DIX. Tilsvarende er anden runde afviklet i efteråret på de resterende certifikater der skal overgå til DIX i 2025. L&F har medvirket til at sikre at alle eksisterende certifikater bibeholdes i certifikatdatabasen så historikken sikres. FVST har afholdt et evalueringsmøde om erfaringerne fra 1. halvår i efteråret 2024.

Note 6. Sygdomsforebyggelse og veterinært beredskab for slagtefjerkræ

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Sygdomsforebyggelse

Projektets formål: Formålet med projektet er dels at overvåge, forebygge og bekæmpe sygdomme på det fjerkræveterinære område dels at forebygge og håndtere zoonoser som Salmonella, Campylobacter m.fl. dels at levere prøvemateriale til producenter til udtagelse af Salmonella- og Campylobacterprøver i deres besætninger og slutteligt at beskrive forbrug og variationen i antibiotikaforbruget mellem besætninger og over tid samt følge resistensudviklingen.

Projektets aktiviteter:

- Styret branchens veterinære beredskab for anmeldepligtige og ikke-anmeldepligtige fjerkræsygdomme
- Håndteret alle overvågnings- og kontrolopgaver for Newcastle Disease og Aviær Influenza
- Vejledt primærproducenter og virksomheder om beredskab og bekæmpelse af sygdomme, både anmeldepligtige og ikke-anmeldepligtige.
- Varetaget beredskab for mistanker og udbrud af Aviær Influenza i 2024, herunder videreformidlet offentlige tilsyn for fjerkræsygdomme
- Afrapportering af mistanke om sygdom og udbrud af smitsomme fjerkræsygdomme
- Deltagelse i Fødevestyrelsens ekspertgruppe, der varetager konkrete opgaver ved mistanker og udbrud af fjerkræsygdomme
- Adgang til opdateret GIS system
- Beredskabet har sikret branchens aktører adgang til opdateret viden og information om beredskabet
- Håndteret alle overvågnings- og kontrolopgaver for Salmonella og Campylobacter
- Håndtering og videreformidling af mistanke om smitte med Salmonella i alle besætningstyper
- Vidensindsamling ved deltagelse i og håndtering af Fødevestyrelsens nedsatte Tekniske arbejdsgruppe for bekæmpelse af Salmonella i slagtefjerkræ
- Deltagelse i Styregruppen for bekæmpelse af Salmonella i slagtefjerkræ
- Varetaget opgaver på vegne af primærproducenter og branchen relateret til branchekoden for "God produktionspraksis ved fremstilling og transport af fjerkræfoder"
- Håndteret Campylobacter-handlingsplanen, herunder deltaget i og bidraget med viden i arbejds- og styregrupper for Campylobacterhandlingsplanen
- Indkøbt og udsendt prøvematerialer til brug ved udtagning af prøver til undersøgelse for Salmonella og Campylobacter i besætningerne
- Deltaget i fora og udvalg med det formål at indsamle viden til producenterne om sundhed, sygdomme, forebyggelse og bekæmpelse
- Håndteret overvågningen ved mistanke om Infektøs Bronkitis og afholdt udgifter til analyse af prøver
- Fulgt og bidraget til projekt hos CEVA vedr. screening og overvågning af infektøs bronkitis (IB) med blodprøver. FAF-projektet bidrager med viden, kontakt til producenter og formidling af resultater.
- Smitte med Reovirus i besætninger er fulgt, og der er deltaget i en lang række møder med interessenter (virksomheder, SSI, FVST) om situationen og evt. vaccineudvikling
- Projektet har fulgt antibiotikaforbruget og resistensudviklingen for slagtefjerkræ

- Projektets resultater og viden er offentliggjort løbende via mange forskellige kanaler, ligesom der er ydet faglig rådgivning ved producent-henvendelser
- Deltaget i det nordiske fjerkræsamarbejde
- Der er udarbejdet statistiske opgørelser af data fra Salmonella-, Campylobacter-, Infektøs Bronchitis, Newcastle Disease- og Avian Influenza-database
- Udarbejdelse af databeskrivelse og normtalsberegning til brug for skalaværdiberegning, samt løbende udregning af skalaværdier ved udbrud af smitsomme sygdomme
- Deltagelse i faglige møder og kongresser
- Bidrag med foredrag ved besøg af danske og udenlandske delegationer og studerende/kursister samt ved kongresser og møder.

Projektet vedrører både dyresundhed og fødevarer sikkerhed, hvilket er krydset af i ansøgningen. Det er dog ikke muligt nedenfor.

Note 7. Fødevarer og Veterinære Forhold

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Sygdomsforebyggelse

Projektets formål: Projektets formål er at være den samlede fjerkræbranches basisberedskab i forhold til viden, at over-våge, indsamle og løbende formidle ny viden om fødevarer sikkerhed samt fødevarer-, veterinær- og eksportlovgivning til branchen, så det er nemt for branchen altid at være opdateret på reglerne og derved sikre høj grad af regelefterlevelse. Dette både i forhold til national lovgivning, EU-lovgivning og i relation til eksport.

Projektets aktiviteter:

Arbejdspakke 1- Vidensformidling og -beredskab om fødevarer lovgivning

Lovgivning-Nyt

Der er i 2024 udkommet 8 numre af Lovgivnings-Nyt, indeholdende relevant national og EU-lovgivning. Lovgivnings -Nyt kan findes på Landbrug & Fødevarer hjemmeside: <https://lf.dk/viden-om/foedevareproduktion/nyhedsbrev-lovgivnings-nyt/>

Statusmøder med branchen og med kødkontrollen

I 2024 er afholdt 3 statusmøder med branchen med videndeling omkring fødevarer sikkerhed, beredskab og eksport. Det fjerde møde var planlagt til at blive afholdt i start december, men måtte rykkes til januar 2025. Fokus har især været på HPAI og HPAI-restriktioner, certifikater og indenrigserklæringer, kødkontrol samt dyrevelfærd. Branchen deltager sammen med virksomhederne i de halvårslige fjerkræbranchemøder med kødkontrollen.

HACCP-materialet

I 2024 er bilag A, biologiske og kemiske hazard samt bilag A, radiologiske kontamineringer opdateret i forhold til de nyeste forekomster i Danmark og EU fra 2022/23.

5. marts 2024 blev afholdt et fysisk medlemsmøde i Århus vedr. HACCP-materialet.

I 2024 er der fortsat arbejdet med at udvikle HACCP-materialet til også at kunne dække slagtning og opskæring af kyllinger. Bilagene er færdiggjort og HACCP-materialet opdateret med disse primo 2025.

HACCP-materialet kan findes på Landbrug & Fødevarer hjemmeside: <https://lf.dk/viden-om/foedevareproduktion/hazard-analyse/>

Biocidpanel

Fjerkræafgiftsfonden

L&F deltager aktivt i biocidpanelet (et samarbejde mellem Miljøministeriet og interessenter), hvor der bl.a. informeres om status på godkendelse af biocider under biocidforordningen, udelukkelseskriterier og eventuelle alternativer til biocider. På denne måde er branchen opdateret på ændringer i lovgivning, høringsprocessen samt processen for godkendelse/re-godkendelse af kritiske produkter for branchen – som f.eks. Virkon S.

Beredskab og dyresundhed

I 2024 har der fortsat primært været fokus på HPAI. Der er blevet udfærdiget et udkast til et HPAI-notat med input fra kødkontrollen vedr. mulighed for slagtning og markedsføring af kød og produkter for hhv. beskyttelses- og overvågningszonen. Notat er til kommentering internt i L&F inden det sendes til kommentering hos virksomhederne i starten af 2025. Branchen er også repræsenteret ved Beredskabsstyrelsens netværksmøder omkring beredskabsplaner, beredskabsøvelser, evaluering, mv.

Branchen har været repræsenteret ved IABS/WOAH konferencen "High Pathogenicity Avian Influenza Vaccination Strategies to prevent and control HPAI : Removing unnecessary barriers for usage" om muligheder og barrierer for vaccination mod HPAI i fjerkræflokke. Her blev det klart at Frankrig, som har indført vaccination i dele af fjerkræproduktionen (fois gras) har haft den konsekvens at man har mistet markedsadgange. Vaccination i DK mod HPAI overvejes fortsat.

Branchen holder løbende dialogmøder (ca. 2 gange årligt) med Fødevarestyrelsen i forbindelse med WOAH's generalforsamling og udsendelse af rapporter fra WOAH's møder – herunder især fokus på ændringer i WOAH's Terrestrial Animal Health Code.

Animalske biprodukter

De animalske biprodukter (ABP) er en vigtig råvare til produktion af f.eks. biogas, foder, lægemidler og andre tekniske produkter samtidig med, at lovgivningen på området er ufleksibel og kompleks. L&F har gennem hele 2024 arbejdet med en helt generel og kontinuerlig faglig rådgivning af virksomhederne på dette område samt særlig sparring i forbindelse med en ABP kontrollkampagne afholdt af FVST i efteråret 2024. Derudover er der gennem en tæt myndighedskontakt blevet arbejdet med vanskelige problemstillinger, ligesom enmer et bragt op i AVEC.

Fødevaresikkerhedskultur

Der er afholdt 2 workshops om fødevaresikkerhedskultur. Arbejdet har til formål at skabe inspiration og dialog omkring fødevaresikkerhedskultur, og bidrage til en dansk tilgang på tværs af sektorer. Arbejdet med fødevaresikkerhedskultur omfatter desuden dialog med Fødevarestyrelsen, samt involvering i revisionen af ISO 22000 (fødevaresikkerhed).

Fødevarekontaktmaterialer

L&F deltager aktivt i Fødevarestyrelsens samarbejdsforum for fødevarekontaktmaterialer, hvor der bl.a. informeres om status på ændringer og godkendelse af fødevarekontaktmaterialer, herunder genanvendelse af fødevarekontaktmaterialer. Foruden Fødevarestyrelsens samarbejdsforum, deltager L&F i FORCE Technologys netværksgruppe om fødevarekontaktmaterialer, samt andre relevante fora. På denne måde er branchen opdateret på ændringer i lovgivning, høringsprocessen samt processen for godkendelse/re-godkendelse af fødevarekontaktmaterialer som er væsentlig for branchen.

AVEC

L&F deltager aktivt i den europæiske AVEC arbejdsgruppe for Food Safety & Food Quality, hvor emnerne i 2024 blandt andet har været kategorisering af biprodukter, MOSH/MOAH, oprindelsesmærkning, det EU-finansierede Breadcrumb Project, mm.

I forbindelse med arbejdet vedrørende animalske biprodukter (ABP), og der har været afholdt møder med andre EU organisationer (særligt UECBV, som repræsenterer grise- og oksekød) for at sikre den mest hensigtsmæssige tilgang til

arbejdet med eventuelle kommende lovgivningsændringer. Ydermere er håndteringen af fund af restkoncentrationer i kød og lovgivningsændringer på området blevet fulgt tæt.

Arbejdspakke 2 - Veterinære- og fødevarerikkerhedsmæssige eksportkrav

DIX

Der er i løbet af året udrullet en række certifikater i bølger. Den første 'bølge' blev afviklet i forsommeren med henblik på at afklare hvilke certifikater der anvendes. Kun certifikater der er indmeldt som anvendt er overgået til DIX. Tilsvarende er anden 'bølge' afviklet i efteråret på de resterende certifikater der overgår til DIX i 2025. L&F har medvirket til at sikre at alle eksisterende certifikater bibeholdes i certifikatdatabasen så historikken sikres. FVST har afholdt et evalueringsmøde om erfaringerne fra 1. halvår i efteråret 2024.

Eksport-markeder

Der har fortsat været udbrud af aviær influenza i 2024. Ligesom i 2023, har verdensmarkedet efterhånden vænnet sig til at håndtere dette og virksomhederne er klar på, hvilke restriktioner og krav de forskellige tredjelande har. Derfor har opgaverne primært været mere langsigtede forhandlinger af regionaliseringsaftaler, eksportrestriktioner. Der er fortsat blevet arbejdet på opretholdelse af eksportmarkeder samt åbning af nye eksportmarkeder ved bidrag til certifikatudkast, dialog omkring fortolkning af certifikatkrav, spørgeskemaer samt inspektioner. Herunder kan blandt andet nævnes Filippinerne, Korea, Japan og Vietnam. Branchen formidler information og erfaringer vedr. eksportforhold. Der har været særlig fokus på håndtering af udfordringer som følge af indførelse af certifikat krav til UK.

Overvågning af Fødevarerstyrelsens liste over aktuelle eksportrestriktioner.

L&F overvåger "Liste over aktuelle eksportrestriktioner", ændringerne beskrives kort og vi bestræber os på at omtale alle ændringer. Vi gør opmærksom på, at det altid er oversigten på Fødevarerstyrelsens hjemmeside der er gældende. Listen er ændret 35 gange i 2024, gældende forskellige dyrearter.

Link: <https://lf.dk/viden-om/foedevareproduktion/oversigt-over-eksportrestriktioner/>

Overvågning af Japans "The third free countries list".

L&F overvåger Japans "The third free countries list", ændringerne beskrives kort og vi bestræber os på at omtale alle ændringer. Vi gør opmærksom på, at det altid er oversigten på de japanske myndigheders hjemmeside, der er gældende. Der er udsendt 14 mail vedr. ændringer i 2024 gældende forskellige dyrearter (overvejende fjerkræ).

Link: <https://lf.dk/viden-om/foedevareproduktion/oversigt-japans-the-third-free-countries-list/>

Note 8. Dyrevelfærdskampagne – kylling i fokus

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål: Formålet med projektet er:

- at sætte en bred fælles dagsorden for dyrevelfærd, der skaber forandringer i holdninger, værdier og handlinger
- at skabe et øget kendskab til og en købspræference for kylling mærket med det statslige dyrevelfærdsmærke blandt forbrugerne, sekundært detail (og foodservice).
- At øge afsætningen af fjerkræ produceret efter hjerteordning (det statslige dyrevelfærdsmærke)

Projektets aktiviteter: Forbrugerkampagnen var rettet mod mødre med hjemmeboende børn, (25-49 år) og kvinder/mænd (50-65 år) og omfatter følgende aktiviteter – to kampagne burst #1 uge 9-12, burst #2 uge 14-16, 2024:

- Kampagnofilm og annoncer (kampagnemateriale) med fjerkræ og øvrige produktkategorier.
- Genbrug og indrykning af 1 kampagnofilm (fjerkræ). Desuden 'kasselinje', hvor fjerkræ indgår med øvrige produktkategorier
- 5 animationer (bedre dyrevelfærd) til Sociale medier med tydelig fokus på statskontrolleret (skaber forbrugertillid)
- Digital annoncering på Sociale medier (Facebook)
- Annoncering på YouTube og TV2Play – Samlet 10,7 mio. visninger på tværs af Sociale medier, YouTube og TV2Play
- Outdoor reklamer på tværs af Danmark (802 placeringer, uge 9-10), der nåede ud til 92,6% eller 4.783.000 personer, der har set reklamen
- Busser 4 uger i Aarhus og København (18 busbagsider uge 9-12), hvor 62% eller 534.000 personer har set reklamen
- Helsidesannonce LF dyrevelfærds kampagne i Jyllands-Posten med bagside fredag 19 januar (indstik; Landbrug), hvor 137.000 personer har set annoncen.
- Møder og on-going dialog med dansk detail (i 2024 afholdt 11 særskilte møder på tværs af danske detail med opfølgende dialog, referater og mails) - og partnerskabet bag (i 2024 afholdt 6 møder og desuden løbende dialog via mails m.fl.), hvor der forsat er stor opbakning fra såvel partnerskab som detail for at understøtte dyrevelfærds mærkning
- Kampagnemateriale stillet til rådighed for detailkæderne til brug på egne platforme (bl.a. positivt modtaget af COOP)
- Kampagnemateriale stillet til rådighed for branche og øvrige samarbejdspartnere med meget positiv effekt (Materialer er anvendt af Danpo, de danske familiegårde, Mælkepaneler Arla ØKO og Arla Minimælk (gav hele 75 mio. eksponeringer), annoncering Mejeriforeningen, on-pack på nyt Danish Crown sortiment Danske Egnsgaarde med gris/okse/kalvekød i 365dicount og on-pack Them Andelsmejeri samt initiativer Thise Mejeri)
- Og derved samlet øget synlighed overfor forbrugerne.
- Materialer deles også med Fødevarestyrelsen, ligesom der er tæt dialog om indsatser, deling af viden og effekt
- Kampagnemateriale på Landbrug & Fødevarers egne platforme (bl.a. www.voresmad.dk og www.goderåvarer.dk).
- Kommunikation løbende igennem 2024 via nyhedsbreve LFBusiness, LF goderaavarer.dk (webpage for professionelle)
- Landingpage med uddybende info om dyrevelfærd og dyrevelfærds mærket på voresmad.dk Noget på hjerte Annoncerne linker ind til denne side (2024: 13.943 klik til siden)

(Orchestra kampagnenevaluering Landbrug & Fødevarer, dyrevelfærds mærket 2024)

Desuden

- Strategiworkshop med branchen for dyrevelfærds mærket på tværs af kød og mejeri (Horisont 2 september 2025) med enighed om fokus på kendskab og salg i 2025-2027
- Udvikling af LF-dyrevelfærd strategi 2025-2027

LF forbrugerkampagne 2024 hjælper salget af dyrevelfærds mærket og er lykkedes med god effekt. Flere danske forbrugere indikerer selv en stigning i køb af dyrevelfærds mærket, hvor 61% nu siger, de har købt mærket. Desuden har indsatsen sikret en høj synlighed i markedet; 92,6% eller 4.783.000 personer har set outdoor reklamer på tværs af Danmark, og der har været 10,7 mio. visninger på sociale medier, YouTube og TV2 Play.

- 77% kender dyrevelfærds mærket (jf. Fødevarestyrelsen YouGov, marts 2024) *
- 61% af danskerne indikerer selv en stigning i 'køber jævnligt' eller har 'prøvet at købe' dyrevelfærds mærkede produkter (stigning fra 55% i 2023)
- 51% af målgruppen giver udtryk for at Landbrug & Fødevarers 'Noget på hjerte' kampagnen har højnet deres købsintention (norm 27%)

Samtidig fastholder kampagnen det høje niveau for dyrevelfærdsmærket som troværdigt og relevant – langt over norm – i målgrupperne:

- 74% af danskerne mener at kampagnen 'Noget på hjerte' er ' troværdig' (norm 56% – som er sammenlignelige tal fra andre forbrugerkampanjer))
- 67% af danskerne mener at kampagnen 'Noget på hjerte' er 'relevant' (norm 29%)
- 38% af danskerne mener at 'Bedre Dyrevelfærd arbejder for at forbedre velfærden for dyrene
- * 2024 Kendskabsgrad 77% kommunikeret så der er ét branchetal. LF dyrevelfærdsmærke kampagne - kendskab lå på hele 84% (vs. 80% i 2023).

Kilde: LF-analyse maxstiff Epinion2021/ Voxometer2023, LF-analyse Kantar juni 2024, Fødevarestyrelsen YouGov, marts 2024.

Detailkæderne ser mod branchen for viden og understøttelse af dyrevelfærd og krediterer brancherne herfor. L&F har opbygget et tæt netværk og dialog med beslutningstagere indenfor indkøb, kategori, markedsføring og CSR hos kæderne med de rette kontakter, så forankring sikres i hele værdikæden

Kampagnen er en sektorindsats og et led i den løbende strategiske kommunikation til markedet. Samtidig er kampagnen et stærkt supplement til Fødevarestyrelsen indsatser for dyrevelfærdsmærket (i 2024 en mindre indsats).

Note 9. FjerkræInsight 2024: Viden og inspiration til Producenter og Interessenter

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål: Projektets formål var 1) at give fjerkræproducenter og andre interesserede letlæselig og nem adgang til forskning, nyheder og "Best practice" i produktionen både nationalt og internationalt, og 2) at bidrage til at styrke fjerkræbranchens konkurrenceevne. Målet har været, at indhente og videreformidle relevant viden om æg- og fjerkrækødproduktion fra ind- og udland til de danske fjerkræproducenter og andre interesserede.

Projektets aktiviteter: Projektets aktiviteter er delt i tre:

1) Research og indhentning af nyheder og forskning fra ind- og udland

Der blev indsamlet viden indenfor fjerkræproduktion med fokus på: klima, miljø og bæredygtig produktion, produktivitet, effektiv ressourceanvendelse og management, dyrevelfærd og dyresundhed, fødevarer sikkerhed, sygdomme og sygdomsudvikling, økonomi, foder og fodertilsætningsstoffer, staldindretning, slagtning og forarbejdning, verdensmarkedet mm.

Opgaverne omfattede:

- Research i rapporter, forskningsresultater, samt artikler fra udenlandske fjerkrætidsskrifter
- Dialog med virksomheder, universiteter, forskningsinstitutioner mm. i ind- og udland
- Deltagelse i nationale og internationale fjerkræfaglige møder/ konferencer (fysisk og digitalt). Det vurderedes ud fra programindhold, hvilke der er relevante at deltage i.

2) Reportager fra produktions- og virksomhedsbesøg til inspiration

Reportagerne beskæftigede sig overvejende med primærproduktionen og skulle inspirere og dele "Best practice" mellem producenter.

Opgaverne omfattede:

- Koordinering af 10 reportagebesøg hos forskellige primærproducenter/ fjerkrærelaterede virksomheder
- 10 reportagebesøg af en journalist
- Udarbejdelse af 10 reportager på 6-8 sider inkl. Billeder
- Redaktionel bearbejdelse

3) Formidling til fjerkræbranchen og andre interessenter

Fjerkræafgiftsfonden

Den indsamlede viden viderefremmedes på dansk til primærproducenter, virksomheder og andre interessenter i Danmark. Hermed har hele branchen draget nytte af informationen, som kan spille en rolle i udvikling og optimering af produktionen til gavn for hele den danske fjerkræbranche.

Opgaverne omfattede:

- Udvælgelse og oversættelse af relevant udenlandsk viden
- Artikelskrivning
- Redaktionel bearbejdning og formulering af teaser-tekster til forskellige platforme
- Praktisk håndtering af offentliggørelse på Facebooksiden "Alt om Fjerkræ", på www.danskfjerkræ.dk og i fagbladet "Fjerkræ"
- Deltagelse i og videndeling på fjerkræfaglige møder

Note 10. Dyrevelfærd hos slagtefjerkræ

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Hovedformål: Dyrevelfærd

Projektets formål: Projektets formål er at varetage og sikre, at slagtefjerkræbranchen og dens producenter er opdaterede og informerede om dyrevelfærdsmæssige forhold samt at have ressourcer til at indgå i dialog med alle interessenter om dyrevelfærdsmæssige forhold. Formålet opnås ved at indsamle viden fra møder, artikler, netværk, konferencer og derigennem blive fagligt opdateret om dyrevelfærd for slagtefjerkræ og efterfølgende dele denne viden med producenter, slagtefjerkræbranchen og andre interessenter for dermed at styrke den danske produktion.

Projektets aktiviteter:

- Indsamlet faglig-teknisk viden, ydet rådgivning og information om lovgivningsmæssige forhold vedr. dyrevelfærd i slagtefjerkræproduktionen
- Indsamlet viden om kontrolarbejdet hos myndigheder
- Deltaget i og bidraget ved møder, kongresser og faglige arrangementer
- Deltaget i danske og nordiske fjerkrækongresser
- Videreformidlet information og rådgivet primærproducenter og branchen om myndighedernes praksis og om lovgivningsmæssige forhold, både national- og EU-lovgivning
- Kommuneret via artikler og statusopgørelser af aktuelle dyrevelfærdsmæssige forhold
- Koordineret information og videndeling mellem de centrale parter på området
- Bidraget til presseberedskabet på området
- Der er deltaget i og ydet faglig bistand ved kursus- og efteruddannelsesaktiviteter
- Opgaver og dialog med interessenter, SSI og FVST vedr. reovirus og mulighed for ny vaccinationsmodel. Reovirus er et velfærdsproblem for slagtekyllinger.
- Deltaget i Fødevareministerens arbejdsgruppe om dyrevelfærd hos slagtekyllinger.
- Opfølgning på FVST's stikprøvekontroller på dyr til slagtning i udlandet – møder, input til FVST .

Note 11. Ny sekvens-baseret typningsmetode i detektion og smitteudredning af *Campylobacter* i fjerkræproduktionen

Tilskudsmodtager: Statens Serum Institut

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål: At etablere en nye metode til påvisning og typning af *Campylobacter* direkte i prøven uden forudgående dyrkning. Samtidig skal metoden være i stand til at påvise diversiteten af *Campylobacter* i prøven, dvs. forekomst af flere forskellige typer i samme prøve.

Projektets aktiviteter:

AP1. Etablering af ny metode til detektion og typning: PorA-metode.

AP1.1: Etablering i laboratoriet - afprøvning på renkulturer og komplekse prøver.

- Metoden med amplifikation af *porA* genet, som er udviklet og publiceret i UK (Colles. et al, 2019) er etableret i laboratoriet. Metoden er afprøvet på 3 forskellige renkulturer af *Campylobacter* (2 *Campylobacter jejuni* og 1 *Campylobacter coli*). Derudover er metoden afprøvet på komplekse prøver, hvor de nævnte renkulturer er tilsat i forskellige forhold (f.eks. 20/80/0 og 33/33/33).
- En laboratorieprotokol er udarbejdet med beskrivelse af prøvebehandling, DNA-oprensning, 3 PCR'er og Illumina-sekvensering.

AP1.2: Etablering af bioinformatisk analysemetode.

- Efter sekvensering tjekkes kvaliteten af denne med flere forskellige metoder og sekvenserne filtreres efter deres kvalitet. Dette gøres hovedsageligt i programmet R med en pakke udviklet til amplicon data (dada2). Herefter findes *porA* sekvenserne for hver prøve og visualiseres på barplots og i tabeller.

AP2.1. Analyse med PorA-metoden og dyrkning/WGS af prøver udtaget ved slagtning.

- I perioden juni til september 2024 blev i alt 280 prøver fra 14 forskellige konventionelle slagtekyllingeflokke modtaget (20 prøver pr. flok). Ved slagtning af hver flok blev følgende prøver udtaget i samarbejde med FVST:
 - 10 kloaksvabre
 - 5 svabreprøver på et udvalgt sted i slagteprocesmiljøet
 - 5 prøver af hele lår

Flokkene blev slagtet på syv forskellige dage, hvor prøver blev udtaget fra 2 flokke fra forskellige besætninger, som blev slagtet umiddelbart efter hinanden. Alle prøver blev dyrket for *Campylobacter* og for positive prøver blev op til 5 kolonier species bestemt ved MALDI-TOF og gemt på frys.

Alle 280 prøver blev ligeledes analyseret med *porA*-metoden. Isolater (98 stk.) hørende til 4 flokke blev udvalgt til fuldgennemsekventering (WGS). Ved bioinformatisk analyse af disse sekventeringsdata blev *PorA*-typen (*PorA*-type fra WGS) udledt for alle 98 isolater.

AP2.2 Opgørelse af resultater og konklusion vedrørende metodens sensitivitet.

- Projektets resultater er beskrevet under Punkt 5.
- En evalueringsrapport er desuden udarbejdet.

Note 12. RobustRugning – Udrugningstemperatur, velfærd og robusthed i slagtekyllinger

Tilskudsmodtager: Aarhus Universitet

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål: The project "RobustRugning" aims at gathering first knowledge on how the incubation temperature in the first week of embryogenesis and the sex affect the development of the immune system and immunocompetence in broiler chickens. The results will be related to already obtained information on the development of the locomotory system, walking ability, performance and meat quality. Afterwards, it will be possible to estimate how this treatment can affect disease resistance and effect of vaccines in later life.

Projektets aktiviteter:

WP1: Analysis of blood samples

Aim: Investigation of effect of different incubation temperatures and sex on immunocompetence-related parameters in the blood

Der blev opsamlet blod fra halsvenen fra 9 dyr pr behandling og køn på ved slagtning (dag 37). Blodprøverne blev anvendt til at undersøge plasmafårve, opsoniseringspotentiale af blodserum, Elisa test for mannose binding lectin (MBL), naturlige antistoffer, MHC haplotyper og antallet af blod leukocytter. Alle analyser, der reflekterer kyllingernes sygdomsstatus, inflammation eller potentiale for en immunreaktion.

WP2: Analysis of immune-related organ samples

Aim: Investigation of effect of different incubation temperatures and sex on immune-related gene expression and immunocompetence in immune and metabolic organs

En pulje af kyllingerne blev slagtet på dag 35, og fra 6 kyllinger pr behandling og køn blev milten og blindtamsmandlerne (cecal tonsils) udtaget og transporteret til laboratoriet. Fra de to organer blev der isoleret enkelt celler, som herefter blev anvendt til at bestemme immuncelletype og relative frekvenser af cellerne.

WP3: Data analysis, evaluation and interpretation of the data generated in WP1 + 2

Aim: Relate the data that was generated to the aim and hypothesis of the project

Data fra arbejdsplan 1 og 2 er samlet, og kombineret med resultater fra det oprindelige projekt vedr. vækst, velfærd og kødkvalitet. Resultaterne er analyseret med R i en lineær mixed model, som inkluderer inkubations temperatur, køn og interaktionen mellem disse samt med rugemaskine og sti som tilfældige faktorer. Resultaterne er herefter diskuteret i projektgruppen og præsenteret i diverse tabeller og figurer, som er anvendt ved mundtlige præsentationer og i manuskript til peer reviewed tidsskrift.

WP4: Management and Dissemination

Aim: Ensure timely completion of the tasks and coordinate the project across the WPs

Projektet er gennemført i et samarbejde mellem Institut for fødevarer og Institut for husdyr- og veterinærvidenskab. En kandidatstuderende (Konstantinos Papanikolaou) blev tilknyttet til projektet og gennemførte sit speciale på baggrund af projektet, med et fint resultat. Konstantinos blev herefter ansat som forskningsassistent til at afslutte projektet, da Tobias Kettrup fik andet job efter endt PhD studie. Vi har afholdt fysiske og online projektmøder for at følge projektets udvikling og diskutere resultater og formidling af disse. I fællesskab er resultaterne blevet formidlet ved en international conference og i et submitted manuskript til Animal Nutrition and Physiology. Efterfølgende vil resultaterne blive formidlet i et dansk fagtidsskrift.

Note PF. Aerovac E. coli

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål: Projektets formål er at teste beskyttelsen induceret af en aerogen E. coli vaccine baseret bakterielle membranvesikler. Projektet inkluderer dosis-responsundersøgelser, krydsbeskyttelsesundersøgelser, samt undersøgelser der skal bidrage til fastlæggelse af det mest optimale vaccinationstidspunkt.

Projektets aktiviteter: Projektets hovedaktiviteter i bevillingsåret: Projektet inddeles i tre arbejdsplaner (AP).

AP 1: Aerogen vaccination med E. coli membranvesikler.

E. coli danner naturligt membranvesikler, som har vist sig særdeles effektive til at stimulere immunrespons. Vesiklerne små, cirkulære sfærer, som indeholder de lipider, proteiner og andre membrandele som findes i den levende E. coli bakterie. Veterinært er OMV-vacciner endnu ikke udbredte, primært fordi den gængse OMV produktionsmetode (baseret på ultracentrifugering) ikke egner sig til storskalaproduktion, hvilket er et krav for at dække behovet i store dyrepopulationer og fordi det kræver meget lave produktionsomkostninger at lancere en økonomisk rentabel veterinær vaccine (Zhu et al., 2021). Vi har tidligere lavet genmodificerede bakteriestammer som kan producere 100 til 1000 gange flere vesikler end den normale coli-bakterie (Bager et al., 2013; Antenucci et al., 2019). De hypervesikulerede colistammer gør os i stand til at frembringe store mængder vaccinemateriale, som er nødvendige for aerogen vaccination (Antenucci et al., 2018; Al-lahghadry et al., 2022). OMV produktionen i dette projekt baseres i første omgang på den primære E. coli stamme bag udbruddet i 2014-2016, E. coli ST117 O78:H4 (Ronco et al, 2017).

I AP1 vil vi undersøge 3 forskellige vaccinationsdosis indgivet som aerosol, og sammenligne antistofresponsen med det der udløses ved intramuskulær vaccination. Til aerosolvaccinationen anvendes en Omron ultralydsforstøver monteret på en aerosolkasse, hvor tildelingen af vaccinen kan kontrolleres (Kromann et al., 2021b). Vi har udført et pilotforsøg, som viste at høner tåler aerosolvaccinationen godt og at der kan detekteres et antistofrespons i serum efter to vaccinationer (Figur 1). Vi kender imidlertid ikke beskyttelsesniveauet af antistofresponsen.

Vaccineresponsen følges ved udtagning af hhv blod- og æggeblommeprøver, hvor antistofniveauet fastlægges. Efter endt vaccinationsprogram, smittes dyrene eksperimentelt med E. coli ved brug af en aerosolsmittemodel udviklet specifikt til dette formål (Kromann et al., 2021b). Smittemodellen, den løbende monitorering og den efterfølgende patologiske karakterisering af de aflivede høner gør det muligt at kvantificere beskyttelsesgraden af de forskellige vaccinationsmetoder og

vaccinedosis. Fra AP1 forventer vi at kunne afgøre om aerogen vaccination med E. coli OMV'er yder en tilfredsstillende beskyttelse i forhold til intramuskulær vaccination, samt hvilken vaccinedosis der er yder den bedste beskyttelse.

AP 2: Krydsbeskyttelse ved aerogen vaccination.

I AP1's vaccinations-smitteforsøg vaccineres forældredyr til slagtekyllinger hhv aerogent og intramuskulært første gang ved 24 ugers alderen, og igen ved 28 ugers alderen. Efter yderligere to uger, smittes en gruppe af hønerne med den E. coli stamme, om vaccinen er baseret på. På den måde undersøges den homologe beskyttelse af OMV vaccinen. For at teste vaccines beskyttelsesevne over for andre E. coli serotyper, er formålet med AP2 at teste hvor godt hønerne er beskyttet mod andre serotyper. En anden vaccinegruppe smittes derfor med et heterolog stamme (ST23) og en tredje gruppe smittes med en endnu mere fjernt relateret stamme (ST95 O1:H7). Herved klarlægges den hhv. homologe- og heterologe beskyttelse af ST117 O78:H4 OMV vaccinen. Til smitteforsøget anvendes ovennævnte aerosolkammer, for at simulere så naturlig en smitte som muligt. Dyrene monitoreres efter smitte for konc. af serum amyloid A (SAA) vha. blodprøver, og undersøges for makroskopiske- og mikroskopiske forandringer. Niveauet af OMV-specifikke antistoffer undersøges også. Fra denne del af vaccination-smitteforsøget vil vi opnå vide om bredden af OMV-vaccinens beskyttelsesevne, hvilket har stor betydning for de overvejelser den enkelte landmand skal gøre i forhold til valg af E. coli profylakse. Dækker denne ene vaccine bredt, kan man måske nøjes med at anvende denne vaccine alene, til forskel fra den gældende praksis i dag, hvor flere E. coli vacciner benyttes for at opnå en bred beskyttelse.

AP3: Optimering af vaccinationsprocedure.

Såfremt aerosolvaccinationsmetoden giver den fornødne beskyttelse, vil vi undersøge hvilke vaccinationstidsprocedurer der er mest optimale. I AP1 og AP2 vaccinerer vi af praktiske årsager høner der er gået i lægning, selvom det afviger fra almindelig produktionspraksis, hvor vaccinationer foregår i opdrætsperioden. Vi vil derfor undersøge effekten af aerosolvaccination i opdrætsperioden efter hhv. enkelt- og revaccination. Hønerne vaccineres med en vaccinedosis fastsat på baggrund af resultaterne i AP1. Vaccineresponsen monitoreres ved udtagning af blodprøver i opdrætsperioden, så antistoftiteren kan bestemmes. Herved kan det sandsynliggøres om opdræt vaccineret med E. coli aerosol vaccinen, er beskyttet i produktionsperioden. Kan E. coli aerosolvaccinationen praktiseres som mange andre vacciner, vil det kunne forenkle profylaksen imod en af de mest tabsvoldende infektioner betydeligt.

Note 14. FjerkræDialog: åbenhed om fjerkræproduktionen

Tilskudsmodtager: Landbrug og Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål: Projektets formål var 1) at skabe forståelse og dialog mellem fjerkræproducenterne og omverdenen 2) at sikre at fjerkræerhvervet også fremadrettet kan producere og afsætte deres produkter og 3) at skabe mere interesse for fjerkræproduktionen – æg og fjerkrækød – ved at udbrede kendskabet og nedbryde myter og fordomme om produktio-
nerne.

Projektets aktiviteter:

Arbejdspakke 1: Projektledelse, kommunikationsberedskab, udvikling og tryk af materialer

Projektets øvrige aktiviteter er blevet koordineret. Derudover er der lavet budgetopfølgninger 3 gange. Der er desuden kommunikeret til branchen om projektets aktiviteter.

Der er videreudviklet på materialer og udviklet enkelte nye materiale til brug på Roskilde Dyrskue og til udsendelse til producenter der har besøg. Flere af materialerne er trykt i forskellige formater.

Derudover er der lavet et kommunikationsberedskab med spørgsmål og svar på alle de oftest stillede spørgsmål. Dette er også delt med branchen.

Arbejdspakke 2: Live fra en fjerkræstald + kampagne

Der er blevet sendt live fra en slagtekyllingestald i slutningen af december. Livesendingen blev bakket op af en kampagne på instagram og facebook, som gjorde opmærksom på livesendingen og desuden satte fokus på den klimateffektive produktion. Landmandens særlige indsats med energieffektivisering på ejendommen var desuden i fokus. Der er desuden formidlet om livesendingen i et par medier og i bladet Fjerkræ.

Aktiviteten indebar: Opsætning af kameraer, etablering og opbygning af website til live-stream, annoncering på sociale medier mm., medie-håndtering, beredskab, eksekvering af kampagne via egne digitale medier og kanaler. Der blev afslutningsvist lavet en mini-rapport med samlet effektmåling på den digitale indsats på tværs af alle kanaler. Her målt bl.a. på rækkevidde, visninger og engagement på sociale medier.

Arbejdspakke 3: Forbrugerrettede events og arrangementer

Forbrugerne blev på Roskilde Dyrskue oplyst om den danske fjerkræproduktion. Derudover har projektet understøttet 7 besøg i produktionen, bl.a. en børnehave, flere skoleklasser, studerende og et par foreninger.

Der blev i 2024 ikke holdt Åbent Landbrug hos nogen fjerkræproducenter, hvorfor den aktivitet ikke blev gennemført.

Arbejdspakke 4: Forbrugeranalyse

I slutningen af året blev der gennemført en analyse med fokus på at undersøge målgruppens holdninger til og viden om fjerkræproduktionen.

Undersøgelsen handlede primært om forbrugernes opfattelse af produktionsforhold.

Note 15. Markedsadgang og afsætningsfremme

Tilskudsmodtager: Landbrug og Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål: Formålet er at fastholde og øge den globale afsætning af fjerkrækød til tredjelande gennem uhindret markedsadgang til eksisterende og nye eksportmarkeder, herunder at opnå den bedst mulige indtjening for hele fjerkræsektorens værdikæde ved særligt at øge eksporten af innovative forædlede produkter med højere værdi til markeder med høj købekraft.

Projektets aktiviteter: Projektet har gennemført følgende aktiviteter:

1. Adgang til nye eksportmarkeder. Ansøgning om markedsadgang til en række prioriterede lande er en del af indsatsen. Det vægtes at have adgang til flest mulige markeder for at kunne sprede indsatsen og risici for eksempel i tilfælde af udbrud af fugleinfluenza.
2. Nedbryde eksportbarrierer på eksisterende markeder. der arbejdes her med at få adgang for nye produkter med højere forædlingsgrad ligesom løbende opståede barrierer håndteres som de opstår.
3. Eksportfremstød. For at fremme eksporten af især højere forædlede produkter på markeder, der særligt prioriteres af eksportvirksomhederne, gennemføres eksportfremstød på udvalgte markeder for at styrke synlighed og udvikle kundenetværk
4. Løbende opfølgning på handelssamarbejdet med UK og implementering af UKs tekniske krav til eksporten

Note 16. Halalstandarder og certificering

Tilskudsmodtager: Landbrug og Fødevarer

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål:

Formålet er eksport af fjerkrækød til halal-markeder, hvor halalcertificering er et krav. Dette sikres gennem fastholdelse af godkendte halalcertificeringsorganer med de nødvendige akkrediteringer fra tredjelande.

Projektets aktiviteter:

Projektet har omfattet følgende aktiviteter:

1. Overvåge nye tiltag i globale halalstandarder samt formidling af ændrede kravspecifikationer til virksomhederne,
2. Samarbejde med halalcertificeringsorganer om fortolkning af halalstandarder, tilstedeværelse i Danmark og samarbejde med aktører samt deres medvirken i oplysning til og uddannelse af virksomhederne om halalkrav,
3. Deltage i og formidle viden fra dansk halalnetværk og halalarbejde i International Poultry Council,

4. Markeds- og eksportudvikling gennem afsøgning af nye markeder og deltagelse i halaleksportfremstød på Gulfood-messen i Dubai, der dækker og tiltrækker aktører fra de globale markeder.

Note 17. Miljø- og klimaregulering af slagtefjerkræproduktionen

Tilskudsmodtager: Landbrug og Fødevarer

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål: At sikre branchens producenter og rådgivere indblik i lovgivningen vedrørende klima- og miljø, med fokus på fortsat udvikling af en mere bæredygtig fjerkræproduktion med lavt miljø- og klimaaftryk

Projektets aktiviteter:

Aktiviteterne i projektet er primært vidensdeling og rådgivning til branchens primærproducenter og deres rådgivere om gældende og kommende krav på miljø- og klimaområdet. Kravene kan være både national og EU lovgivning, krav fra aftagere, finanssektoren etc.. Rådgivning og videndeling ift. brancherådgivere sker især i regi af rådgivernetværket Miljøfaggruppe Fjerkræ, hvor slagtefjerkræsektorens andel af sekretariatsfunktion og mødeudgifter finansieres af projektet (der samarbejdes med ægbranchen via Danske Æg om aktiviteterne i Miljøfaggruppe Fjerkræ). Udover den løbende kontakt i faggruppen har der været afholdt 3 fysiske møder i forbindelse med virksomheds/bedriftsbesøg og messer. Faglig koordinering og videndeling om miljø- og klimaregulering med rådgivere fra de øvrige husdyrgræne sker bl.a. i regi af L&Fs husdyrkoordineringsgruppe, hvor der har været afholdt 4 møder i 2024. Der er desuden leveret 3 artikler til fagblade og 3 orienteringer til FAFs bestyrelse og indlæg på bl.a. Fjerkrækongressen 2024. Projektet finansiere også deltagelse i det nationale normtalsudvalgs arbejdsgruppe, hvor leverancen består af basisdata for produktivitet og fodersammensætning til beregning af normtal for husdyrgødning

Note 18. E-kontrol i slagtekyllingeproduktionen

Tilskudsmodtager: Landbrug og Fødevarer

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål: Formålet med projektet var at bevare overblikket over udviklingen i produktiviteten i hele den danske slagtekyllingeproduktion, samt at øge kvaliteten og tilgængeligheden af data fra den danske slagtekyllingeproduktion. Målet var at alle producenter skulle tilbydes et værktøj til styring og registrering af produktiviteten i slagtekyllingeproduktionen, og at værktøjet udvikles så muligheden for dataudtræk optimeres. Benchmarktal er afgørende for at opnå en mere klimaeffektiv produktion samt forbedre husdyrsundheden hos kyllingerne

Projektets aktiviteter: I projektet er gennemført følgende aktiviteter:

- Mødekoordinering.
- Løbende økonomistyring.
- Artikler om produktionsudvikling i bladet Fjerkræ og tilgængeligt for på www.danskfjerkræ.dk

2) Opsamling af produktionsdata fra alle danske slagtekyllinger til L&F E-kontrol

Aktiviteten bestod af:

- Brugsret til L&F E-kontrol og Separat System
- Opdatering og vedligeholdelse af L&F E-kontrol og Separat System
- Overvågning af data

3) Dataudtræk og udvikling af L&F E-kontrol rapporter

Aktiviteten bestod af:

- Dataudtræk
- Datavalidering
- Udarbejdelse af produktionsstatistikker og -rapporter mv. til blandt andet myndigheder og fjerkræ-branchens årsstatistik

Note 19. E-kontrol for fasanproduktionen

Tilskudsmodtager: Landbrug og Fødevarer

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål: Projektets formål er at udbygge og skabe et optimalt effektivitets- og egenkontrolsystem for fasanproduktionen, herunder både avls- og opdrætningsproduktionen af fasaner.

E-kontrollen for fasaner skal udmøntes i

en database som kan sikre, at fasanproducenterne kan overholde de nationale lovgivningskrav til både registrering og opfølgning på data fra produktionen.

Projektets aktiviteter:

- Opbygning og styring af e-kontrolsystemet til avlsdyr og opdrætning
- Udvikling af gren for fasanhøner, herunder 'Opret hold', 'Daglige/ugentlige registreringer' (13 forskellige), 'Afslut hold'.
- Rådgivning om e-kontrol værktøjet ved henvendelser og oprettelse af nye brugere.
- Deltage i møder i bestyrelsen for L&F Fjerkræ, hvor fjervildtrepræsentanterne er til stede samt deltagelse i BOVILs generalforsamling og Herregårdsjægerens generalforsamling.

Note 20. Æg: Godt for klimaet

Tilskudsmodtager: Danske Æg

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål: Projektets formål er at skabe præference for og styrke æggets image som en klimavenlig fødevarer hos forbrugere samt mad- og ernæringsprofessionelle i Danmark. Det skal bidrage til øget afsætning nationalt.

Målet med projektet er at udbrede viden om æggets mange kvaliteter og anvendelsesmuligheder til forbrugere i alle aldre samt mad- og ernæringsprofessionelle, hvilket skal bidrage til, at æg opnår et positivt omdømme i klimadebatten.

Projektets aktiviteter:

Arbejdspakke 1: Projektledelse og produktion af materialer

- Løbende projektledelse og koordinering af aktiviteter
- Økonomistyring
- Afholdt 4 styregruppemøder
- Kommunikation til og dialog med branchen

Arbejdspakke 2: Indsamling af viden, samarbejde med partnere og udarbejdelse af fagligt materiale

- Udarbejdet artikler, dokumentation, publikationer mv til brug på www.danskeæg.dk, og som samtidig skal fungere som indhold i arbejdsplanen 3
- Udarbejdet diverse materialer
- Dialog med forskere og branchek eksperter fra bl.a. universiteter og videnscentre/tænketanke i ind- og udland

Arbejdspakke 3: Formidlingskampagner/kommunikation målrettet forbrugere herunder børn, ernæringsprofessionelle og foodservice-sektoren

- Afviklet to SoMe kampagner i hhv tidlig sommer og efterår incl Æggets dag, den anden fredag i oktober.
- Udvikling af grafisk indhold til brug i kampagner mv.
- Redaktionel udvikling og opdatering om æg og ægs klimapåvirkning på eks.
 - www.danskeæg.dk, der har forbrugerne som målgruppe
 - www.ernaeringsfokus.dk, der har ernæringsprofessionelle som målgruppe
 - www.madkundskabsforum.dk, der har madkundskabsundervisere som målgruppe
 - www.goderaavarer.dk, der har foodservice-sektoren som målgruppe
- Bistået med udvikling af opskrifter med æg og information om æg og klima til Madskolerne, der afvikles i sommer- og efterårsferien

- Bistået med løbende opdatering af information om æg og klimavenlige retter på Landbrug & Fødevarers opskrifts- og råvareside: www.voresmad.dk
- Bidraget til relevante konferencer og møder

Arbejdspakke 4: Analyse af danskernes viden om og holdning til æg

- Udsendt en kontinuerlig undersøgelse om forbrugernes opfattelse af æg, sundhed og klima
- Bearbejdet analyseresultater og udformning af mini-rapport/artikel
- Udsendt mini-rapport til medier mv.

Note 21. E-kontrol for ægproduktion

Tilskudsmodtager: Danske Æg

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål:

Projektets formål er reducere klimabelastningen fra ægproduktionen ved at øge andelen af producenter, der anvender e-kontrollen og derigennem højne produktiviteten i ægproduktionen. E-kontrol har positiv indflydelse på sundhedsstatus og lavere dødelighed samt bedre foderudnyttelse. Dette kan forklares ved, at producenten får et bedre datagrundlag om foderforbrug, dødelighed, vandforbrug og kg producerede æg mv. til rådighed fra egen og kollegaers produktion. Det betyder, at der dannes grundlag for at reagere hurtigere og fortage ændringer, der kan øge produktiviteten fx i form af lavere foderforbrug, hvilket medvirker til en reduceret klimabelastning. Projektet skal gennemføres, fordi det dels understøtter ægproduktions udvikling og konkurrenceevne i form af højere produktivitet som går hånd i hånd med en reduceret klimabelastning.

Projektets aktiviteter:

- Overordnet håndtering af e-kontrolsystemet
- Rådgivning om e-kontrol værktøjet
- Afholdelse af kurser i e-kontrollen for ægproduktionens producenter
- Opdatering af vejledningspjecer til opdræts- og konsumægproducenter
- Præsentation af e-kontrol på fjerkrækongres
- Indsamling af viden via netværk og samarbejde
- Deltage i møder, kongresser og netværk for at indsamle og dele viden om dels e-kontrol dels reduktion af klimapåvirkningen.
- E-kontrol kampagne i bladet Fjerkræ marts 2024
- Udvikling/opdatering af:
 - tabeller og grafer
 - holdoprettelsesmodul (færdiggøres i 2025)
 - oversættelse af e-kontrol til engelsk
 - rettelser af fejl
 - opdatering af klimatal og mulighed for upload af bilag
- Udarbejdelse af branchestatistikker vedr. produktionsforhold
- Udarbejdelse af statistikker mv. til fjerkræbranchens Årsberetning

Note 22. GalliClear - kontrol af spoleorm i høns

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål: Formålet er at identificere immun-modulerende proteiner fra hønsens spoleorm, *A. galli*, der kan anvendes som vaccineantigener leveret med en bakteriel membranvesikel-plattformteknologi. Hypotesen er, at interventionen kan forebygge etableringen af parasitinfektionen og dermed overflødig gøre behov for behandling.

Projektets aktiviteter:

AP1: Isolere og karakterisere sekretomet fra voksne A. galli orm og larver Gennem flere år, har Aarhus Universitet kørt projekter omhandlende undersøgelser af foderinterventioner til kontrol af A. galli ved hjælp af en veletableret infektionsmodel, hvor embryonerede parasit æg indgives oralt til unge kyllinger eller æglæggende høner. Modellen er baseret på indkøb af økologiske høns med naturlig A. galli infektion hvorfra voksne indvoldsorm isoleres. Dernæst, sikres umodne parasitæg enten direkte fra hunorms livmoder eller gennem in vitro kultur hvor æggende udskilles i kulturmediet. Dalgaards forskergruppe på Aarhus Universitet har derfor allerede etableret metoder til at producere larver og voksne orm, der kan anvendes i det beskrevne projekt. Desuden er der lavet et pilot studie på voksne orm med henblik på at optimere en metode til at opsamle ES produkter. I dette projekt vil protokollen blive anvendt til produktion af ES produkter fra larver, voksne hunorm samt voksne hanorm. Det såkaldte sekretom vil blive karakteriseret for indhold af forskellige proteiner ved hjælp af SDS-PAGE og nanoLC-MS/MS massespektrometri (Jørgensen et al., 2023). Sidstnævnte foretages i samarbejde med lektor Johan Palmfeldt, Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet. Proteinprofilerne vil understøtte en fraktionering og oprensning af relevante proteiner i AP2. AP1 er i det store hele gennemført som planlagt.

AP2: Fraktionere og undersøge sekretomets immunmodulerende kapacitet gennem in vitro studier
Fra baggrundsstudier af andre ormeparasitter er der velbeskrevne eksempler på ES produkter, der indvirker på tarmimmunceller f.eks. via epitelcellealarminer, dendritcelle og makrofag aktivering og T-celle regulering for derved at fremme et miljø der hjælper ormene med at etablere sig og overleve (Maizels et al., 2020; Zhu et al., 2022). I denne AP vil A. galli proteinfraktionerne blive undersøgt for deres immunmodulerende potentiale i en række fjerkræspecifikke immuncelle assays, som er etableret hhv. på Københavns og Aarhus Universitet. Med henblik på at identificere de ES fraktioner/proteiner med størst immunmodulerende potentiale (og derfor sandsynligvis er de mest egnede vaccine kandidater) vil der primært anvendes metoder fokuseret på makrofag og T celle respons. Cellernes aktivering og funktionelle respons (nitrogenoxid, cytokiner, proliferation) vil blive undersøgt ved hjælp af en række laboratoriemetoder såsom ELISA, flowcytometri og PCR samt primære hønseceller og cellelinjer som tidligere beskrevet fra Dalgaards og Bojesens forskergrupper ((Naghizadeh et al., 2019, 2022; Tang and Bojesen 2020). AP2 er kun delvist gennemført pga udfordringer med isolation og identifikation af dele af sekretomet. Det har derfor voldt problemer med at udføre cellestimulationsforsøgene, som planlagt og af samme grund er der søgt om forlængelse af projektet.

AP3: Udvælge proteiner med potentiale som vaccine kandidater i E. coli OMV-platformsteknologien
Vi forventer at en vifte af sekretomets proteiner viser sig som potentielle vaccinekandidater. Udvælgelsen af et mindre antal vil desuden bero på proteinernes egnethed til at indgå i en fremtidig vaccine. Her vil karakteristika som opløselighed, polaritet og størrelse indgå i udvælgelsen (Bager et al., 2014). Et mindre antal kandidatproteiner produceres rekombinant og kobles til E. coli membranvesikler som allerede er en etableret platform i Bojesen's forskergruppe på Københavns Universitet (Zhu et al., 2021; Allahghadry et al., 2022). Det forventes at der kan etableres et mindre antal vaccine prototyper i projektperioden, men det ventes ikke at være tid eller ressourcer til en afprøvning af OMV-spoleormsvaccinen i høns i denne projektperiode. AP3 er ikke gennemført. OMV platformen er klar til at blive beriget med A. galli proteiner, men disse er endnu ikke identificeret.

Note 23. Bedre udnyttelse af chickpulp.

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål:

Projektets formål er at undersøge smitterisikoen ved anvendelse af "sidestrømme" fra fjerkræproduktionen (i dette projekt chickpulp). En del restprodukter udnyttes i dag ikke optimalt da de regnes for risikobehæftet. Chickpulp er et eks. på et produkt med højt proteinindhold der kunne udnyttes som en værdifuld ressource som f.eks. foder til kæledyr eller insektlarvefoder. Vi vil undersøge overlevelse af bakterier, virus og coccidier i chickpulp og denne viden skal benyttes til at undersøge om klassificering af chickpulp som kategori 2 materiale er hensigtsmæssig eller bør ændres.

Projektets aktiviteter:

AP1 er gennemført:

De bedst egnede analysemetoder og fremgangsmåder til kvantificering af de udvalgte patogener er udvalgt og testet. For bakterier anvendes udvalgte indikative og selektive dyrkningsmedier og for virus anvendes qPCR til kvantificering af DNA fra parvovirus. Til tælling af coccidier anvendes McMaster tælling (mikroskopi) Validiteten af metoderne er testet i laboratoriet efter patogenerne har været tilsat syrnede chickpulp.

AP2 a er gennemført:

Vi har undersøgt overlevelsen af Salmonella og Campylobacter, E. faecalis og sporedannende C. perfringens i chickpulp efter tilsætning af syre. Syretilsætning følger chickpulpens egenkontrol program så de korrekte pH værdier opnås. Koncentrationen af de bakterielle patogener er testet efter at være tilsat syret chickpulp efter relevante tidsrum.

AP2 b er igangværende: Overlevelse af virus efter tilsætning af syre til chickpulp.

Vi er i gang med at undersøge hvorvidt porcint parvovirus (resistent DNA-virus) (Det mest stabile virus kan overleve i syret chickpulp. Vi undersøger dette vha qPCR.

AP2 c er endnu ikke udført men planlægges udført i foråret 2025: Overlevelse af coccidier efter tilsætning af syre til chickpulp.

AP3: Overlevelse af patogener efter fremstilling af insektmet – Denne AP ønskes udeladt til fordel for en arbejdsplan hvor vi ønsker at lave vækstkurver på chickpulp som er findelt.

Note 24. Klimavirkemidler til kyllinger og klargøring af data til Landbrugets klimaværktøj

Tilskudsmodtager: SEGES Innovation

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål: Projektets formål er at reducere fjerkræns klimaaftryk ved at give landmænd mulighed for at anvende nye metoder til luftrensning og gødningshåndtering som klimavirkemidler og gøre det nemt at beregne klimaaftryk per kg kylling ud fra produktionsdata, som er klargjort til at blive overført digitalt til Landbrugets klimaværktøj. Målet er, at landmanden hurtigt kan se effekten af nye fjerkræklimavirkemidler og andre tilpasninger på kyllingens klimaaftryk.

Projektets aktiviteter:

Projektets hovedaktiviteter har i 2024 været:

AP1) Afprøvning og demonstration af fjerkræ klimavirkemidler:

I forhold til gødningshåndtering er det undersøgt om fjerkræproducenterne kan godskrives for klimaaftrykket fra den mængde kunstgødning, som spares, når fjerkrægødning anvendes i markbruget eller til produktion af biogas, men der er ikke endnu ikke fremkommet en brugbar løsning. Projektet har desuden været med til at anbefale og planlægge en forundersøgelse, som var nødvendig for at udføre den planlagte pilottest af kemisk luftrensning som virkemiddel til at reducere NH3 emissionen fra en kyllingestald. Forundersøgelsen er udført i regi af andet projekt, og kan danne grundlag for gennemførelsen af pilottesten.

AP2) Klargøring til automatisk overførsel af slagtekyllingedata:

Det er aftalt med Lyngsoe Systems, hvordan man kan hente udvalgte data fra effektivitetskontrollen. Endvidere er det undersøgt, hvordan det klimaaftryk per kg kylling, som beregnes i klimaværktøjet kan overføres til effektivitetskontrollen, og dataejerne har udtrykt ønsker om, at de selv vil etablere denne funktion. Dette er en fin løsning, da dataoverførsel ikke er en del af denne ansøgning.

AP3) Demonstration og workshops om fjerkrævirkemidler og klimaværktøj:

I AP3 sikres det, at fjerkræproducenterne løbende orienteres om arbejdet med projektudviklingen og de opnåede resultater. Dette er sket via nyhedsmails fra Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. om status på Fjerkræafgiftsfondsprojekter, via nyhedsbrevet FjerkræNyt fra SEGES Innovation samt via en artikel i L&F Fjerkræ. Endvidere har der været holdt indlæg og udført demonstration af beregning af klimaaftryk ved NutriFair messen i 2024. Og en yderligere uddybning og opfølgning er planlagt via fjerkrætemaeftermiddag på NutriFair messen i 2025.

Note 25. Protein from locally grown legumes and algae for organic chickens - ProLocAL, del 2

Tilskudsmodtager: SEGES Innovation

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål: Formålet med ProLocAL er at reducere klimaafttrykket fra økologisk kyllingekød ved at fodre kyllinger med mikroalger og lokalt dyrkede bælgplanter i stedet for importerede proteinkilder.

Projektets aktiviteter:

Projektets hovedaktiviteter i bevillingsåret:

AP1: Dyrkning af proteinrige mikrolager og ekstrudering af cellevægge
(AP-leder: Jakob Skov Pedersen, DTI)

Formålet med AP1 er at anvende brun juice, en sidestrøm fra græsproteinproduktion, som næringskilde til økologisk dyrkning af mikroalger, og at anvende ekstrudering som en ikke-kemisk forbehandling af algebiomassen med henblik på at fremstille en methioninrig foderkomponent, der er egnet til økologisk fjerkræproduktion. Arbejdet i startede i januar 2022 med at Teknologisk Institut lavede en screening af forskellige økologiske medier (Task 1.1) og opnåede lovende resultater med mikroalgen *Scenedesmus* sp dyrket på medium bestående af økologisk brun saft beriget med damp fra afgasset fiber (fra biogas).

I 2024 blev der i Task 1.2 (Dyrkning af proteinrige mikroalger til WP2 og WP5), arbejdet med produktion af en tilstrækkelig mængde mikroalger til demonstrationen af foderkonceptet hos Rokkedal Landbrug (task 5.2). Den høstede algebiomasse blev i september tørret hos Teknologisk Institut med en ny mikrobølge vakuum tørreteknik (Radiant Energy Vacuum), hvilket fungerede rigtig godt i forhold til at tørre hurtigt og ved så lav en temperatur at proteinet ikke blev ødelagt (task 1.3). Efter tørring og formaling, blev algerne ekstruderet sammen med opkoncentreret ærteprotein (task 1.4 – Ekstrudering af mikroalger og bælgplanter) og transporteret til Århus Universitet for at indgå i fremstillingen af foder til demonstrationen hos Rokkedal.

AP4: Demonstration af dyrkning af økologiske bælgplanter til fjerkræ og optimering af foderblandinger med forskellige kombinationer af mikroalger og lokalt dyrkede bælgplanter til økologiske kyllinger (AP-leder Jette Søholm Petersen, SEGES)

Formålet med AP4 er at definere hvilke lokalt producerede bælgplanter, der er bedst egnede til at indgå i foderblandinger til økologiske slagtekyllinger sammen med proteinrige mikroalger, som blev produceret og testet i AP1. Der er skrevet en artikel om optimering af foder med algeprotein til økologiske slagtekyllinger (D4.1). Til brug i WP5 er der optimeret foderblandinger til økokyllinger med 0 og 11% alge- ærteprotein til økologiske slagtekyllinger. Foderblandingerne blev produceret på AU's foderfabrik i Foulum og transporteret til Rokkedahl i Nibe.

AP5: Holistisk evaluering og demonstration af klimaafttryk, dyrevelfærd, kødkvalitet og produktionsøkonomi hos økologiske kyllinger fodret med en sojafrit ProLocAL-foder udviklet i nærværende projekt (AP-leder Jette Søholm Petersen, SEGES)

Formålet med AP5 er at sammenligne de mest lovende foderblandinger fra AP2, og bestemme, hvad der er bedst egnet til brug i praktisk økologisk kyllingeproduktion ift. klimapåvirkning, produktkvalitet og dyrevelfærd. I 2024 har vi udført et boksforsøg i en kommerciel stald med økokyllinger, hvor vi testede 3 foderblandinger: 1: kontrol, 2: alge-ærteprotein som erstatning for soya, og 3: ærteprotein som erstatning for soya. Forsøget forløb efter planen og 30 kyllinger fra hver boks blev slagtet forsøgsmæssigt på det kommercielle slagteri ved Rokkedahl Food. Kyllingerne blev derefter transporteret til opskæring og undersøgelse af spisekvalitet og forbrugerpreferencer på Københavns Universitet. Forsøgsresultaterne er opgjort og klimaafttryk pr kg foder og pr kg kylling er beregnet. Det er planlagt at præsentere alle resultaterne på workshop i februar 2025. Programmet for workshoppen er offentliggjort.

Note 26. Protein from locally grown legumes and algae for organic chickens - ProLocAL

Tilskudsmodtager: Teknologisk Institut, DMRI

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål: Formålet med ProLocAL er at reducere klimaafttrykket fra økologisk kyllingekød ved at fodre kyllinger med mikroalger og lokalt dyrkede bælgplanter i stedet for importerede proteinkilder.

Projektets aktiviteter: AP1: Dyrkning af proteinrige mikrolager og ekstrudering af cellevægge

(AP-leder: Jakob Skov Pedersen, DTI)

Formålet med AP1 er at anvende brun juice, en sidestrøm fra græsproteinproduktion, som næringskilde til økologisk dyrkning af mikroalger, og at anvende ekstrudering som en ikke-kemisk forbehandling af algebiomassen med henblik på at fremstille en methioninrig foderkomponent, der er egnet til økologisk fjerkræproduktion. Arbejdet i startede i januar 2022 med at Teknologisk Institut lavede en screening af forskellige økologiske medier (Task 1.1) og opnåede lovende resultater med mikroalgen *Scenedesmus* sp dyrket på medium bestående af økologisk brun saft beriget med damp fra afgasset fiber (fra biogas).

I 2024 blev der i Task 1.2 (Dyrkning af proteinrige mikroalger til WP2 og WP5), arbejdet med produktion af en tilstrækkelig mængde mikroalger til demonstrationen af foderkonceptet hos Rokkedal Landbrug (task 5.2). Den høstede algebiomasse blev i september tørret hos Teknologisk Institut med en ny mikrobølge vakuum tørreteknik (Radiant Energy Vacuum), hvilket fungerede rigtig godt i forhold til at tørre hurtigt og ved så lav en temperatur at proteinet ikke blev ødelagt (task 1.3). Efter tørring og formaling, blev algerne ekstruderet sammen med opkoncentreret ærteprotein (task 1.4 – Ekstrudering af mikroalger og bælgplanter) og transporteret til Århus Universitet for at indgå i fremstillingen af foder til demonstrationen hos Rokkedal.

AP4: Demonstration af dyrkning af økologiske bælgplanter til fjerkræ og optimering af foderblandinger med forskellige kombinationer af mikroalger og lokalt dyrkede bælgplanter til økologiske kyllinger (AP-leder Jette Søholm Petersen, SEGES)

Formålet med AP4 er at definere hvilke lokalt producerede bælgplanter, der er bedst egnede til at indgå i foderblandinger til økologiske slagtekyllinger sammen med proteinrige mikroalger, som blev produceret og testet i AP1. Der er skrevet en artikel om optimering af foder med algeprotein til økologiske slagtekyllinger (D4.1). Til brug i WP5 er der optimeret foderblandinger til økokyllinger med 0 og 11% alge- ærteprotein til økologiske slagtekyllinger. Foderblandingerne blev produceret på AU's foderfabrik i Foulum og transporteret til Rokkedahl i Nibe.

AP5: Holistisk evaluering og demonstration af klimaafttryk, dyrevelfærd, kødkvalitet og produktionsøkonomi hos økologiske kyllinger fodret med en sojafrit ProLocAL-foder udviklet i nærværende projekt (AP-leder Jette Søholm Petersen, SEGES)

Formålet med AP5 er at sammenligne de mest lovende foderblandinger fra AP2, og bestemme, hvad der er bedst egnet til brug i praktisk økologisk kyllingeopdræt ift. klimapåvirkning, produktkvalitet og dyrevelfærd. I 2024 har vi udført et boksforsøg i en kommerciel stald med økokyllinger, hvor vi testede 3 foderblandinger: 1: kontrol, 2: alge-ærteprotein som erstatning for soya, og 3: ærteprotein som erstatning for soya. Forsøget forløb efter planen og 30 kyllinger fra hver boks blev slagtet forsøgsmæssigt på det kommercielle slagteri ved Rokkedahl Food. Kyllingerne blev derefter transporteret til opskæring og undersøgelse af spisekvalitet og forbrugerpreferencer på Københavns Universitet. Forsøgsresultaterne er opgjort og klimaafttryk pr kg foder og pr kg kylling er beregnet. Det er planlagt at præsentere alle resultaterne på workshop i februar 2025. Programmet for workshoppen er offentliggjort.

Note 27. Protein from locally grown legumes and algae for organic chickens - ProLocAL, del 3

Tilskudsmodtager: Innovationscenter for Økologisk Landbrug P/S

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål: Formålet med ProLocAL er at reducere klimaafttrykket fra økologisk kyllingekød ved at fodre kyllinger med mikroalger og lokalt dyrkede bælgplanter i stedet for importerede proteinkilder.

Projektets aktiviteter: Innovationscenter deltager i følgende 3 arbejdsplaner:

AP1: Dyrkning af proteinrige mikrolager og ekstrudering af cellevægge (AP leder: Jakob Skov Pedersen, DTI)

Formålet med AP1 er at anvende brun juice, en sidestrøm fra græsproteinproduktion, som næringskilde til økologisk dyrkning af mikroalger, og at anvende ekstrudering som en ikke-kemisk forbehandling af algebiomassen med henblik på at fremstille en methioninrig foderkomponent, der er egnet til økologisk fjerkræproduktion. Arbejdet i startede i januar 2022 med at Teknologisk Institut lavede en screening af forskellige økologiske medier (Task 1.1) og opnåede lovende resultater med mikroalgen *Scenedesmus* sp dyrket på medium bestående af økologisk brun saft beriget med damp fra afgasset fiber (fra biogas).

I 2024 blev der i Task 1.2 (Dyrkning af proteinrige mikroalger til WP2 og WP5), arbejdet med produktion af en tilstrækkelig mængde mikroalger til demonstrationen af foderkonceptet hos Rokkedal Landbrug (task 5.2). Den høstede algebiomasse blev i september tørret hos Teknologisk Institut med en ny mikrobølge vakuum tørreteknik (Radiant Energy Vacuum), hvilket fungerede rigtig godt i forhold til at tørre hurtigt og ved så lav en temperatur at proteinet ikke blev ødelagt (task 1.3). Efter tørring og formaling, blev algerne ekstruderet sammen med opkoncentreret ærteprotein (task 1.4 – Ekstrudering af mikroalger og bælgplanter) og transporteret til Århus Universitet for at indgå i fremstillingen af foder til demonstrationen hos Rokkedal.

AP4: Demonstration af dyrkning af økologiske bælgplanter til fjerkræ og optimering af foderblandinger med forskellige kombinationer af mikroalger og lokalt dyrkede bælgplanter til økologiske kyllinger (AP leder Jette Søholm Petersen, SEGES)

Formålet med AP4 er at definere hvilke lokalt producerede bælgplanter, der er bedst egnede til at indgå i foderblandinger til økologiske slagtekyllinger sammen med proteinrige mikroalger, som blev produceret og testet i AP1. Der er skrevet en artikel om optimering af foder med algeprotein til økologiske slagtekyllinger (D4.1). Til brug i WP5 er der er optimeret foderblandinger til økokyllinger med 0 og 11% alge- ærteprotein til økologiske slagtekyllinger. Foderblandingerne blev produceret på AU's foderfabrik i Foulum og transporteret til Rokkedahl i Nibe.

AP5: Holistisk evaluering og demonstration af klimaaftryk, dyrevelfærd, kødkvalitet og produktionsøkonomi hos økologiske kyllinger fodret med en sojafrit ProLocAL-foder udviklet i nærværende projekt (AP leder Jette Søholm Petersen, SEGES)

Formålet med AP5 er at sammenligne de mest lovende foderblandinger fra AP2 og bestemme, hvad der er bedst egnet til brug i praktisk økologisk kyllingeproduktion ift. klimapåvirkning, produktkvalitet og dyrevelfærd. I 2024 har vi udført et boksforsøg i en kommerciel stald med økokyllinger, hvor vi testede 3 foderblandinger: 1: kontrol, 2: alge-ærteprotein som erstatning for soya, og 3: ærteprotein som erstatning for soya. Forsøget forløb efter planen og 30 kyllinger fra hver boks blev slagtet forsøgsmæssigt på det kommercielle slagteri ved Rokkedahl Food. Kyllingerne blev derefter transporteret til opskæring og undersøgelse af spisekvalitet og forbruger præferencer på Københavns Universitet. Forsøgsresultaterne er opgjort og klimaaftryk pr kg foder og pr kg kylling er beregnet.

Resultatworkshoppen, der var planlagt til efteråret 2024 er fastsat til afholdelse i februar 2025. Programmet er offentliggjort.